

**Budapesti Gazdasági Egyetem
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg**

A Galambos-Bau Építőipari Kft. vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzetének elemzése a beszámolók alapján

Belső konzulens: Kiss Gábor

Külső konzulens: Tóth István

Név: Tarafás-Rujsz Rita

Tagozat: Levelező

Szak: Pénzügy és számvitel

Szakirány: Számvitel

2020

NYILATKOZAT

a szakdolgozat/zárodolgozat digitális formátumának benyújtásáról

Hallgató neve:	Tarafás-Rujksz Rita		
Szak:	Pénzügy és számvitel		
Szakirány (ha van):	Számvitel		
Neptun kód:	IS2T3W	Benyújtás éve:	2019
Szakdolgozat/zárodolgozat címe:	A Galambos-Bau Építőipari Kft. vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzetének elemzése a beszámolók alapján		
Belső (operatív) konzulens neve:	Kiss Gábor		
Külső (szakmai) konzulens neve:	Tóth István		
Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:	beszámoló, mérleg, eredménykimutatás, elemzés, mutató		

Kérjük a szerzői döntésnek megfelelő opciót aláhúzni:

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy szakdolgozatomat/zárodolgozatomat az egyetem az interneten a nyilvánosság számára repozitóriumában közzétegye.

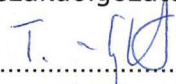
A hozzájárulás szerzői feltételei:

- mások számára a közzététel semmilyen formában nem engedélyezett,
- a dolgozat magáncélra letölthető, a forrás és nevem megjelölésével szabadon idézhető, de az idézést meghaladó felhasználás (átvétel) tilos,
- hozzájárulásom időtartamra nem korlátozott és bármikor visszavonható.

Hozzájárulás hiányában a dolgozat csak az egyetem könyvtáraiban az arra kijelölt számítógépeken, képernyős megtekintéssel kutatható. Egyéb hozzáférés, többszörözés nem engedélyezett.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom/zárodolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: 2019.12.11.

.....
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2019 DEC. 16

.....
könyvtári munkatárs

P.H.

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS.....	2
1. A GALAMBOS-BAU ÉPÍTŐIPARI KFT. BEMUTATÁSA	4
1.1. A VÁLLALAT KIALAKULÁSA, FEJLŐDÉSE	4
1.2. A TÁRSASÁG TEVÉKENYSÉGI KÖRE	6
1.3. BESZÁMOLÁSI KÖTELEZETTSÉG	6
2. A VÁLLALAT SZÁMVITELI POLITIKÁJÁNAK ISMERTETÉSE	9
3. A MÉRLEG ÁTFOGÓ ELEMZÉSE	13
3.1. A VAGYONI HELYZET ÁTFOGÓ ELEMZÉSE	13
3.1.1. <i>Az eszköz- és forrásállomány összetételének elemzése</i>	13
3.1.2. <i>A vagyoni helyzet átfogó elemzése mutatószámokkal</i>	17
3.2. PÉNZÜGYI HELYZET ÁTFOGÓ ELEMZÉSE	22
3.2.1. <i>Adósságállomány vizsgálata</i>	23
3.2.2. <i>Rövid távú pénzügyi helyzet (likviditás) elemzése</i>	24
4. AZ EREDMÉNYKIMUTATÁS ELEMZÉSE	26
4.1. A JÖVEDELMEZŐSÉG ALAKULÁSA	27
4.1.1 <i>Bruttó jövedelmezőség</i>	28
4.1.2. <i>Árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatók</i>	28
4.1.3. <i>Tőkearányos jövedelmezőségi mutató</i>	29
4.1.4. <i>Élőmunka-arányos jövedelmezőség</i>	31
4.1.5. <i>Eszközarányos jövedelmezőség</i>	32
4.2. HATÉKONYSÁG ELEMZÉSE.....	34
4.2.1. <i>Komplex hatékonyság</i>	37
4.3. AZ EREDMÉNY ELEMZÉSE	39
ÖSSZEFOGLALÁS	42
IRODALOMJEGYZÉK.....	44
ÁBRAJEGYZÉK	45
MELLÉKLETEK.....	46

Bevezetés

Jelenleg a Takarékbank Zrt. Zalalövői kirendeltségén dolgozom kirendeltség vezetőként, ahol a szakmai gyakorlatomat is töltöttem, illetve megismerkedtem a Galambos-Bau Építőipari Kft-vel. Munkám során a Kft. felkeltette a figyelmemet, hogy évről-évre, folyamatos ütemben emelkedett az adózás előtti eredménye, ezért gondoltam arra, hogy a vállalkozás vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzetének elemzését választom.

A mai világban elengedhetetlen, hogy minél pontosabb képet kapjunk egy vállalkozásról. Az elemzés célja, hogy világos, áttekinthető képet kapjunk, kapjanak a befektetők, hitelezők, a cégtulajdonosok, vezetők.

A vállalkozás vagyoni helyzetének elemzése a mérleg, illetve az eredménykimutatás adatai alapján készülnek, a pénzügyi helyzet mutatói alapján pedig rövid-, illetve hosszabb távra vizsgálhatjuk a vállalkozás „anyagi” helyzetét. Az elemzéshez a tanult módszereket alkalmaztam, amelyek segítséget nyújtanak a valós kép kialakításában. Az elemzést négy évre visszamenőleg végeztem, és értékelem.

A kontrolling rendszert is vizsgáltam, általánosságban mi is a kontrolling. A kontroll szó jelentése irányít, vezérel, szabályoz. A kontrolling nem más, mint egy vezetési alrendszer, ami a tervezést, ellenőrzést és információellátást koordinálja. Vannak belső és külső felhasználói ennek a területnek. A belső felhasználók azok a belső emberek, mint például a menedzsmentek, illetve tulajdonosok, akik saját maguknak alakítják az információkat. A külső felhasználók például a befektetők, hitelezők, állam..., ők nem tudják saját igényeik szerint alakítani az információkat, számukra a legfontosabb eszköz a beszámolókból szereplő információ.

A kontrolling célorientált, folyamatos célokat tűz ki magának rövid és hosszútávra is, melyek megvalósítása eredményesebbé teszi a vállalkozást. Fontos számára a jövőorientáltság is, de ehhez szükség van arra, hogy vizsgáljuk meg a múltbéli adatokat is, hogy a jövőben ugyanazokat a hibákat még véletlenül se kövessük el. Mindenképpen vizsgálni kell a költségeket is, megfontoltan kell a pénzzel bánni, felmerülhetnek váratlan költségek is, amivel, ha számolunk meglepetés nem nagyon érhet bennünket.

Dolgozatomban, a Galambos-Bau Kft. elemzése során a következő kérdésekre keresem a választ:

1. feltehetően egy ekkora vállalkozásnak szüksége van egy kontrolling munkatársat alkalmaznia,
2. a komplex mutatókat folyamatosan vizsgálják, nyomon követik,
3. illetve az utolsó, hogy a legtöbb használható mutatószámot számítják-e.

A dolgozatom első felében bemutatom a vállalkozás kialakulását, fejlődését, tevékenységi körét, illetve a beszámolási kötelezettségét. Miután ezek bemutatásával megvagyok, áttérek a cég számviteli politikájára.

A szakdolgozatom második felében áttérek az elemzésre, amelyet a mérleg átfogó elemzésével kezdek, ezáltal a vagyoni-, és pénzügyi helyzetről kapunk egy átfogó képet. A jövedelmezőség alakulásához, illetve a hatékonyság elemzéshez az eredménykimutatás nyújt segítséget. Az elemzéshez segítséget nyújtanak a különböző mutatószámok, amelyekkel komplex elemzés tárgyából ismerkedtem meg.

1. A Galambos-Bau Építőipari Kft. bemutatása

1.1. A vállalat kialakulása, fejlődése

Galambos István a „kőműves” szakmát választotta magának. Az iskolát elvégezve az ÁFÉSZ-nál dolgozott, ez idő alatt kisebb tapasztalatot szedett össze, amely bátorságot adott neki, hogy saját vállalkozást indítson. 1991-ben alapította meg az egyéni vállalkozását, melyet két évtizeden keresztül átlagosan 3-4 munkavállalóval végzett. Kőműves munkák mellett még foglalkozott lakóházak kivitelezésével és felújításával is. A mindennapi munkáját elsősorban az Őrségben, illetve Zalalövő környékén végezte.

Fia, aki szintén István már 16 éves kora óta édesapja mellett dolgozott az nyári szünetekben, kezdetben segédmunkásként, majd kőművesként dolgozott a családi vállalkozásban. 2006-ban érettségizett a zalaegerszegi Széchenyi István Szakközépiskola, építészeti szakra járt, az érettségit követően folytatta tanulmányait ebben az intézményben, és elvégezte 2008-ban a magasépítésű technikumot. A későbbiekben is folytatta saját maga képzését, elvégezte többek között az építési műszaki ellenőr, a felelős műszaki vezetői, az ingatlan értékbecslői és az ingatlan közvetítői képzéseket.

2008 júliusától édesapja egyéni vállalkozásában kezdett dolgozni. Az üzletek fellendültek, egyre nagyobb volumenű kivitelezési megbízásokat kaptak. A fiatal szellemiségnek és az új, modernebb szemléletnek köszönhetően egyre többen keresték meg a vállalkozást. A kivitelezési munkák növekedése mellett, a megrendelői kör is szélesebb lett, felfelé ívelő pályára állította a vállalkozás fejlődését.

A megbízások időben történő teljesítésén elengedhetetlen feltétele volt a létszám növekedése. A vállalkozás elismertsége és a hírneve egyre nagyobb lett. Mindezek hatására úgy döntöttek 2014 év végén, hogy az egyéni vállalkozást felváltja a korlátolt felelősségű társaság. 2014 decemberében megalakult a Galambos-Bau Építőipari Kft., a két tulajdonos 1.500.000-1.500.000,- Ft járult hozzá a vállalkozás megalakulásához, így a vállalkozás jegyzett tőkéje 3.000.000, - Ft, mely teljes egészében készpénzből tevődött össze.

A formaváltás a tevékenységi kör kibővülését is magával hozta: a cég generálkivitelezés keretében vállalja családi házak építését, tehát nem csak a szerkezetépítő, illetve kőművesmunkákat vállalja, hanem megrendelői igény esetén valamennyi szakipar (épületgépészet, villanyszerelés, burkolás, festés, stb.) kivitelezését végzi, koordinálja alvállalkozók közreműködésével.

Az társasági forma váltást követően a vállalkozás évről-évre növekedett, melyet alátámaszt a folyamatos alkalmazotti létszám növekedése is, melynek száma 2019-ben 18 fő. A munkavállalók között szerepelnek az építésvezetők, kőművesek, segédmunkások, illetve az ügyvezető mellett már egy irodai alkalmazottat is magában foglal.

A cég jelenleg családi házak építését, felújítását végzi, illetve önkormányzati megrendeléseket is teljesít közbeszerzési eljárás keretében elnyert középület-felújítási munkák keretében. Egyházi megrendelés alapján templomok, plébánia-, illetve parókiaépületek belső és külső felújítását is végzi. A cég rövid, mindössze 5 éves története során tapasztalható fellendülés az állami szabályozásnak, jogszabályi környezetnek is köszönhető, hiszen a családi otthonteremtési kedvezmények, illetve az 5 %-os ÁFA kulcs mind ezt segítették elő. A gyors fejlődés további oka a kivitelezéssel foglalkozó cégek egyre szűkebb köre, illetve a szakterületen tapasztalható jelenetős szakemberhiány, amely a már meglévő, minőségi munkát végző, kiváló szakmai tapasztalattal rendelkező munkavállalókat foglalkoztató cégeknek kedvez.

Galambos István teljes egészében részt vesz az építkezési munkálatokban, míg fia, István az ügyvezető, illetve ő foglalkozik a kivitelezéssel és a tervezéssel. A társaság képviselőjére és az éves beszámoló aláírására az ügyvezető jogosult, ifj. Galambos István. Teljes körű aláírási joga egyedül a fiúnak van.

A vállalkozás jegyzet tőkéje 3.000.000, -Ft, amely teljes egészében készpénzből áll. „A Kft könyveit a számviteli törvény előírásainak megfelelően a kettős könyvvitel szabályai szerint vezeti. Az éves zárást követően gazdálkodásáról egyszerűsített éves beszámolót, „A” Mérleget és összköltséges eljárással megállapított „A” Eredménykimutatást készít. A mérleg elkészítésének időpontja a tárgyévet követő év május 28.”¹ Legutolsó információk szerint az alkalmazottak száma 11 fő.

¹ Kiegészítő melléklet 2018. évre

1.2. A társaság tevékenységi köre

A 2014-2015-ben alvállalkozói tevékenységet folytattak, amit felváltott a generál kivitelezés. A generál kivitelezés azt jelenti, hogy van egy fővállalkozó, akivel az egész építési munkálatokra szerződik, és az egyéb munkálatokat, mint például a festés, burkolás, azt más alvállalkozó végzi. Mint mindennek így a generál kivitelezésnek is vannak előnyei és hátrányai. Hátránynak számít, hogy a vállalkozás tőkéjét leköti, viszont a generál kivitelezésnél jó a piaci rés.

A vállalkozás fő tevékenysége a lakó- és nem lakó épület építése. Családi házak építése mellett foglalkozik közbeszerzési megbízásokkal is, aminek a kivitelezése egyszerűbb, mivel itt meg van adva, hogy konkrétan milyen szint, illetve anyagokat használhat a kivitelező. Több beruházás is van folyamatban náluk, például Lentiben egy apartman felújítása, illetve a Pankaszi Általános Iskola felújítása.

A vállalkozás tevékenységi széles, a fő tevékenység mellett rengeteg kiegészítő tevékenységet is végez, ilyen például épületépítési projekt szervezése, bontás, építési terület előkészítése, talajmintavétel, próbafúrás, festés, üvegezés és így tovább.

1.3. Beszámolási kötelezettség

„A piacgazdaság működéséhez nélkülözhetetlen, hogy a piac szereplői számára hozzáférhetően, döntéseinek megalapozása érdekében mind a vállalkozók, mind a nem nyereségorientált szervezetek, valamint az egyéb gazdálkodást folytató szervezetek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és azok alakulásáról objektív információk álljanak rendelkezésre.²”

A Kft. számviteli politikáját a 2000. évi C törvény szabályozza, melynek célja, hogy múltbéli adatok alapján a vállalkozás egészére vonatkozóan, megbízható valós információkat tartalmazó beszámolót készítsen a vállalkozáson kívüli szereplők számára.

A cég kettős könyvvitelt vezet a vállalkozásról, a tulajdonában lévő eszközeiről és forrásairól, illetve a gazdasági műveletekről olyan könyvviteli nyilvántartást köteles vezetni, amely a bekövetkezett változásokat folyamatosan, zárt rendszerben, áttekinthetően és a valóságnak megfelelően mutatja be.

² 2000. évi C törvény

A beszámoló egy olyan írásos jelentés, amelyet a vállalkozók az egész éves tevékenységéről, működéséről, a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről kell elkészíteni. A beszámoló valódiságát és megbízhatóságát a leltár és a könyvvezetés támasztja alá.

A beszámoló típusai:

- éves beszámoló, melyet az anyavállalatnak, és minden olyan gazdasági szervezetnek el kell készíteni, akiknek az éves árbevétele, a mérlegfőösszege, és a létszám adata a számviteli törvényben meghatározott határértékeket eléri.
- egyszerűsített éves beszámoló, a mi esetünkben ez áll fent, részletes jellemzése lejjebb olvasható.
- mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót készíthet az a vállalkozás, amely könyvvizsgálatra nem kötelezett, ha két egymást követő évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül kettő nem haladja meg az alábbi határértéket
 - o a mérlegfőösszeg a 100 millió forintot,
 - o az éves nettó árbevétel a 200 millió forintot,
 - o a foglalkoztatottak átlagos száma pedig 10 fő.
- összevont éves beszámolót készíthetnek azok a vállalkozások, amelyek jogilag önállóan, de gazdaságilag egymásra hatást gyakorolnak.
- és az egyszerűsített beszámoló az a gazdálkodó készítheti, aki egyszeres könyvvitelt vezet.

Az éves beszámoló részei:

- mérleg
- eredménykimutatás
- és a kiegészítő melléklet.

Az egyszerűsített éves beszámoló feltételei, ha két egymást követő évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül kettő nem haladja meg az alábbi határértéket:

- a mérlegfőösszeg a 1200 millió forint,
- az éves nettó árbevétel a 2400 millió forintot,
- illetve a tárgyévben foglalkoztatottak száma az 50 főt.

Nem készíthet egyszerűsített éves beszámolót, a nyilvánosan működő részvénytársaság, az anyavállalat, a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó, illetve az olyan vállalkozó, amelynek kibocsátott értékpapírai tőzsdei kereskedelme engedélyezett vagy az engedélyezést már kérelmezték.

1.ábra: Egyszerűsített éves beszámoló mutatóértékei (e Ft):

Feltétel/Év	2015	2016	2017	2018
Mérlegfőösszeg	10 473	13 011	34 154	57 827
Éves nettó árbevétel	41 982	47 766	152 771	356 329
Foglalkoztatottak száma	4	8	7	11

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolói alapján

A táblázatban látható adatok alapján a kritériumoknak megfelel a vizsgált vállalkozás, ez alapján élt a választás lehetőségével, így a megfelelés miatt Egyszerűsített éves beszámolót készít az Építőipari Kft.

2. A vállalat számviteli politikájának ismertetése

A társaság számviteli politikáját a főtevékenység (lakó- és nem lakóépületek) igényeinek megfelelően alakította ki, amely alapján megbízható és valós információt tartalmazó egyszerűsített éves beszámoló készíthető. A beszámoló a vezetők, üzleti partnerek, illetve egyéb szereplők számára információs bázisként szolgál.

A könyvvizetési kötelezettségének számítógépes adatfeldolgozás útján tesz eleget, amit az előírásnak megfelelően a kettős könyvviteli rendszerében végeznek.

Az üzleti év lezárását követően egyszerűsített éves beszámolót készít a számviteli törvény lehetőségeinek megfelelően.

A költségeket kizárólag az 5-ös számlaosztályon számolják el, a 6-7-est költségszámlákat nem használják.

A mérleg összeállításához a számviteli törvényben előírt „A” változatú mérlegsémát használják és a további tagolás lehetőségével nem élnek.

A számviteli törvény által megadott mérlegséma arab számla jelzett tételeit egy-egy római számmal jelzett csoporton belül az alábbi feltételek fennállása esetén összevonjuk:

- ha az összevonásra kerülő tételek összegükben (külön-külön és együttesen) a megbízható valós összkép szempontjából nem jelentősek,
- ha az összevonás segíti a világosság elvének érvényesülését,
- az összevont tételek részletezése és az összevonás indoka a kiegészítő mellékletben bemutatásra kerül”³

A beszámoló fordulónapja, december 31., a mérlegkészítés időpontja tárgyévet követő év március 31.

A termelőeszközök besorolásnál az éven túl elhasználódó eszközöket a befektetett eszközök között, míg az éven belülieket a forgóeszközök között tartják nyilván.

Az értékcsökkenést az immateriális javak és a tárgyi eszközök után számolnak el, egyedi elszámolás elve alapján, a használat várható idejét figyelembe véve, lineáris kulccsal. A leírási kulcsok megegyeznek az üzembehelyezéskor érvényes társasági adótörvény szerinti leírási kulcsokkal.

A tárgyi eszközök értékcsökkenésénél maradványértékkel nem számolnak. A kisebb értékű tárgyi eszközök (50.000, - Ft vagy az alatti eszközök) beszerzési vagy előállítási költségét

³ A Galambos-Bau Építőipari Kft. Számviteli szabályzata

egyösszegben, használatbavételkor kerül elszámolásra. A tárgyi eszközökről egyedi analitikus nyilvántartást vezet a használati idő alatt, míg a kisértékű eszközökről pedig eszközlístát.

Az értékcsökkenést évente egyszer, december 31-re vonatkozóan számolják el az üzembehelyezett eszközök után.

Értékvesztést meghatározott eszközöknél kell elszámolni, ha az eszköz könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint az eszköz mérlegkészítéskor ismert piaci értéke.

A vállalkozás vásárolt készleteknél, befektetéseknél, illetve a hosszú lejáratú értékpapíroknál számol el értékvesztést.

A vevő az adós minősítése alapján a mérleg fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig nem rendezett értékvesztést számol el – a mérlegkészítés értékpapíroknál rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a várhatóan megtérülő összege közötti – veszteség jellegű – különbözet összegében, ha a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.⁴

Értékhelyesbítést nem számolnak el, illetve értékelési tartalékokat sem képeznek a bekerülési érték és a december 31-i fordulónap piaci értéke közötti különbözetre.

Az aktív időbeli elhatárolásként van könyvelve az eredményre növelő hatást gyakorló, lezárt évre időarányosan járó betétkamatot, míg passzív időbeli elhatárolásként könyvelik a tárgyidőszakra csökkentő hatásként ható mérleg fordulónapja és elkészítésének időpontja között ismerté vált költségeket. Az időbeli elhatárolásokról tételes kimutatás készül, mérleggel van alátámasztva, ezáltal biztosítva az évek közötti folyamatosságot.

A rendkívüli eseménynek azokat a gazdasági eseményeket tekintik, amelyek:

- gazdasági tevékenységtől függetlenek,
- rendszeres üzletmeneten kívül esnek, illetve a rendszeres üzletmenethez kapcsolódik, de összege a szokásos mértéket meghaladja
- a megszokott vállalkozási tevékenységgel nem állnak közvetlen kapcsolatban,
- szokatlan, eseti jellegű, előző időszakhoz képest kiugró nagyságrendű.

⁴ A Galambos-Bau Építőipari Kft. Számviteli szabályzata

Év közben folyamatosan vezetett pénzügyi, illetve főkönyvi nyilvántartásokat vezet, melyeket havi szinten zár, december 31-i fordulónappal leltárral alátámasztott főkönyvi kivonatot készít, amely a beszámoló alapja.

Az egyszerűsített éves beszámolóhoz kapcsolódó eredménykimutatás összköltség eljáráson alapul.

Az eredménykimutatás tartalmazza a tárgyévi mérleg szerinti eredmény levezetését, az eredmény keletkezésére, módosítására ható tényezőket, a mérleg szerinti eredmény összetevőit, kialakulását.⁵

A kiegészítő melléklet számszerű adatokkal és szöveges magyarázatokkal támasztja alá a mérlegben, illetve az eredménykimutatásban szereplő adatokat további információkkal egészíti ki, ezáltal hozzájárul a valós vagyoni-, pénzügyi helyzet megismeréséhez, bemutatásához.

A kiegészítő melléklet felépítése:

- Általános rész, melyben szerepel a vállalkozás bemutatása, illetve a számviteli politika főbb vonásai.
- Specifikus rész, ahol a mérleghez, illetve a eredménykimutatáshoz kapcsolódó információk, kiegészítések.
- Tájékoztató részben a található az átlagos munkavállalók létszáma, javadalmazása, az üzletvezetés tagjainak az üzleti év után járó járandóságok, folyósított, illetve visszafizetett előlegek és kölcsönök, és nem utolsósorban a mérlegben nem szereplő kötelezettségek teljes összege, melyek pénzügyi helyzet szempontjából jelentőséggel bírnak.
- A Cash-Flow kimutatás elkészítéséhez a számviteli törvény által előírtak szerint járnak el.

A beszámolási kötelezettségének eleget tesz a vállalkozás azzal, hogy minden évben elkészíti a kiegészítő mellékletet is. 2015-2017 között készített melléklet eltért a 2018-ashoz képest, hiszen az újban már néhány mutatószám is kiszámításra került.

A régebbi kiegészítő mellékletek megfeleltek a kiegészítő melléklet tartalmi és formai követelményeinek, az gazdasági társaságnál a következők szerint épült fel:

⁵ A Galambos-Bau Építőipari Kft. Számviteli szabályzata

- Általános rész: vállalkozás bemutatása, számviteli politika főbb vonásai.
- A mérleghez kapcsolódó kiegészítések: leírja az eszközökhöz és a forrásokhoz kapcsolódó kiegészítéseket, részletezi az egyes mérlegsorokat, amelyekkel rendelkezik a vállalkozás.
- Az eredmény kimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések: az üzemi (üzleti) tevékenység eredményének összetevőit mutatja be.
- Tájékoztató adatok: az adott év statisztikai létszámát, a mérleg és az eredmény kimutatását végző személy, a törvényes képviselőt ellátó személy megnevezése található ebben a részben.

Az új kiegészítő melléklet (2018. évi) eltérése a régihez képest:

- 3. Az eszközök és tőkeösszetételnek az alakulását mutatja be mutatószámok segítségével, az árbevétel arányos jövedelmezőséget, az eladósodottsági mutatót és a likviditási I. mutatót.
- 5. A társasági adóalap megállapítása, levezetésre kerül, hogy az adózás előtti eredményből, hogyan jutunk el az adózott eredményig az eredményt csökkentő, illetve növelő tételek segítségével.
- 6. Mérleghez kapcsolódó kiegészítések, felsorolja azokat a tételeket, amelyekkel a vállalkozás nem rendelkezik.
- 7. Létszám- és béradatok: alkalmazotti létszám, részükre kifizetett juttatások bemutatása.
- 8. Tájékoztató rész: könyvvezetést végző személy megnevezése.

A vállalkozás elindult egy másik irányba, elkezdett a mutatószámok vizsgálatával foglalkozni, ezáltal sikeresebb lehet a vállalkozás a jövőben.

Az egyszerűsített éves beszámoló egy-egy példányát a Zala Megyei Cégbíróságnak, és az Igazságügyi Minisztérium Cégnyilvántartási és Céginformációs Szolgálatának küldik meg, ezzel tesznek eleget a számviteli törvény által előírt közzétételi kötelezettségnek, a mérlegfordulónapot követő 150 napon belül helyezik letétbe.

3. A mérleg átfogó elemzése

A Kft. vagyoni és a pénzügyi helyzetének elemzéséhez, illetve az évenkénti változások kimutatásához a mérleg nyújt segítséget nekünk, mely segítségével átfogó elemzést tudunk készíteni a vállalkozásról.

Az elemzést két kategóriára oszthatjuk:

- vertikális elemzés, mely során csak az eszköz-, vagy csak a forrásoldal adatait használjuk fel. Ezt a gyakorlatban úgy tudjuk megvalósítani, hogy az eszköz- és forrásállomány összetételét elemezzük, vagy pedig mutatószámok segítségével.
- horizontális elemzésnél mindkét oldalról használunk fel mérleg adatokat, ezáltal veti össze a mérleg két oldalának valamely csoportját vagy tételét.⁶

3.1. A vagyoni helyzet átfogó elemzése

3.1.1. Az eszköz- és forrásállomány összetételének elemzése

Az egyes mérlegsorok megoszlási viszonyszámainak számszerűsítésével határozzuk meg, a viszonyszámok időbeli összehasonlítása.

A mérleg főösszeg jelenti néhány mérlegfőcsoport, vagy mérlegcsoport viszonyítási alapját a megoszlási viszonyszámok előállításánál. A másik lehetőség, hogy a főcsoportok arányait nézzük, majd utána pedig a főcsoportokon belül határozzuk meg újabb arányokat. Minél több évet elemzünk, annál eredményesebb az elemzésünk.

A vállalat elemzését célszerű a múltbéli teljesítmény elemzésével kezdeni. A jövőre vonatkozó becslések elkészítéséhez szükséges a vállalkozás múltbéli adatainak, tevékenységének részletes vizsgálatát alapul venni, hogy egy biztosabb képet tudjunk alkotni.

Elemzésemet a befektetett eszközök és forgóeszközök arányának megállapításával kezdem, melyet utána szövegesen értelmezni is fogok.

⁶ DR. BÍRÓ Tibor-Kresalek Péter-Dr. Pucsek József- Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2016. p. 50.

2. ábra: Eszköz szerkezetének megoszlása %-ban

	Képlet	2015	2016	2017	2018
Befektetett eszközök aránya	Befektetett eszköz/Eszközök összesen	3,68	3,11	10,69	18,93
Forgóeszközök aránya	Forgóeszköz aránya/Eszközök összesen	96,32	96,89	89,31	81,07

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. mérlegei alapján

A befektetett eszközök aránya megmutatja, hogy a mérleg főösszeg hány százalékát adja ki a befektetett eszközök. A cég esetében a befektetett eszközök a tárgyi eszközökből tevődik össze.

A gazdasági társaság nem rendelkezik immateriális javakkal, illetve befektetett pénzügyi eszközökkel, egyedül tárgyi eszköz áll a rendelkezésre.

A vállalkozás eszköz szerkezetében jelentős változás történt 2015-2018 között. 2015-ről 2016-ra minimális csökkenés történt, 0,57 %, de ezt követő években folyamatos növekedés történt. 2016 és 2018 között az arány 15,25 %-kal növekedett, ami az építőipar fejlődésének köszönhető, ezáltal növekedett a tárgyi eszköz állomány.

A befektetett eszközök a vizsgált időszakban 28,43 %-kal növekedtek, aminek az értékük több mint a kétszeresére növekedett 2015 óta, ez a növekedés folyamatos. A tárgyi eszközök állománybővülésének köszönhető ez az emelkedés. A vállalkozás évről évre bővült, fejlődött. Elengedhetetlen volt, hogy új gépeket, illetve járműveket tudjanak vásárolni ahhoz, hogy terjeszkedjenek. Az alkalmazotti létszám is növekedett, ebből is látható az építőipar fellendülése.

A forgóeszközök aránya között megfigyelhető, hogy folyamatos a csökkenés, 96,32 %-ról 81,07 %-ra esett vissza.

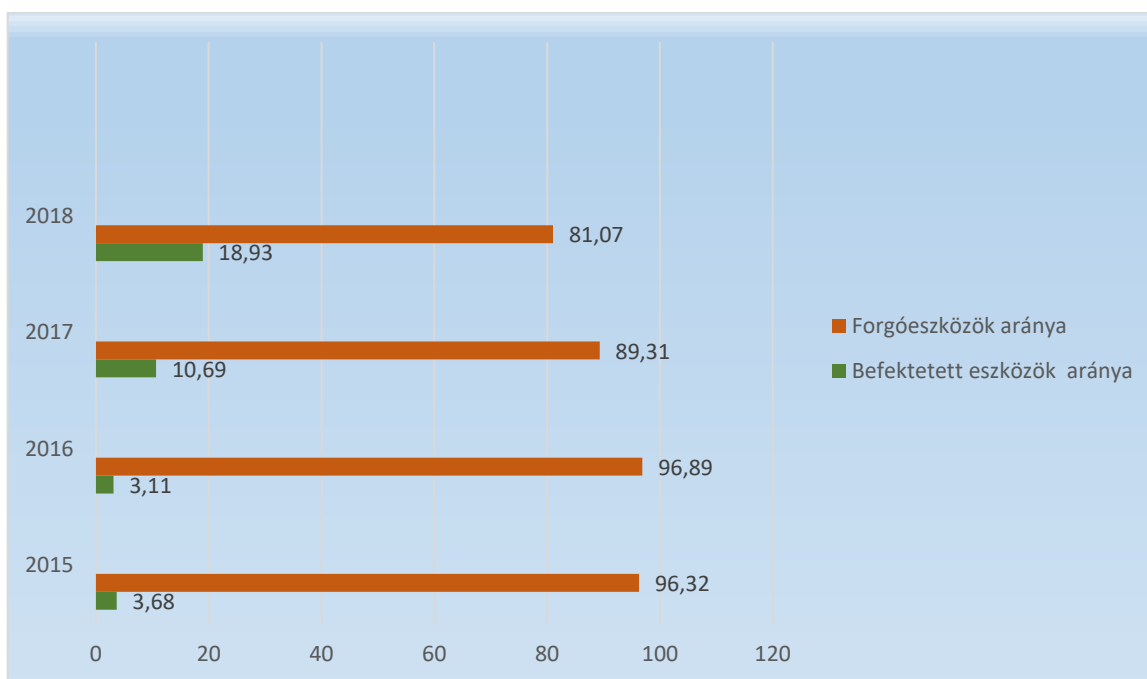
Folyamatos készletnyilvántartást vezet az anyagokról, építőanyagokról. Az anyagokba beletartozik minden, ami építő iparral összefüggésbe kerül, mint például a cement, mész, tégl, vas anyagok, mivel generál kivitelezéssel is foglalkozik a vállalkozás, így idetartoznak a festékek, épületfa, burkolatok, fedőanyagok és minden más, ami egy ház kivitelezéséhez szükséges.

Követelésekből jelentős információkat nyerhetünk a cég likviditására vonatkozóan, illetve a pénzállomány alakulására. A követelések 2015-ben 68,89 % volt, ami a következő évben

49,15 %-kal csökkent, ezt követően jelentősen megnövekedett, a tavalyi évben viszont 15,55 %-kal visszaesett. Kedvezően hat a gazdasági társaságra a követelések csökkenése, hiszen a cél az, hogy az elvégzett munkát mielőbb kiszámlázzák és azt a vevők teljesítsék.

A pénzeszközök aránya az utolsó 2 évben visszaesett, a pénztárban minimális a készpénz, illetve a bankbetéten lévő összeget folyamatosan forgatják vissza a tevékenységbe. A generál kivitelezés jellege miatt, nem csak az építőipari, hanem az egyéb tevékenységek okán is kénytelen előfinanszírozni a készleteket.

3. ábra: Eszköz szerkezetének vizsgálata 2015-2018 között

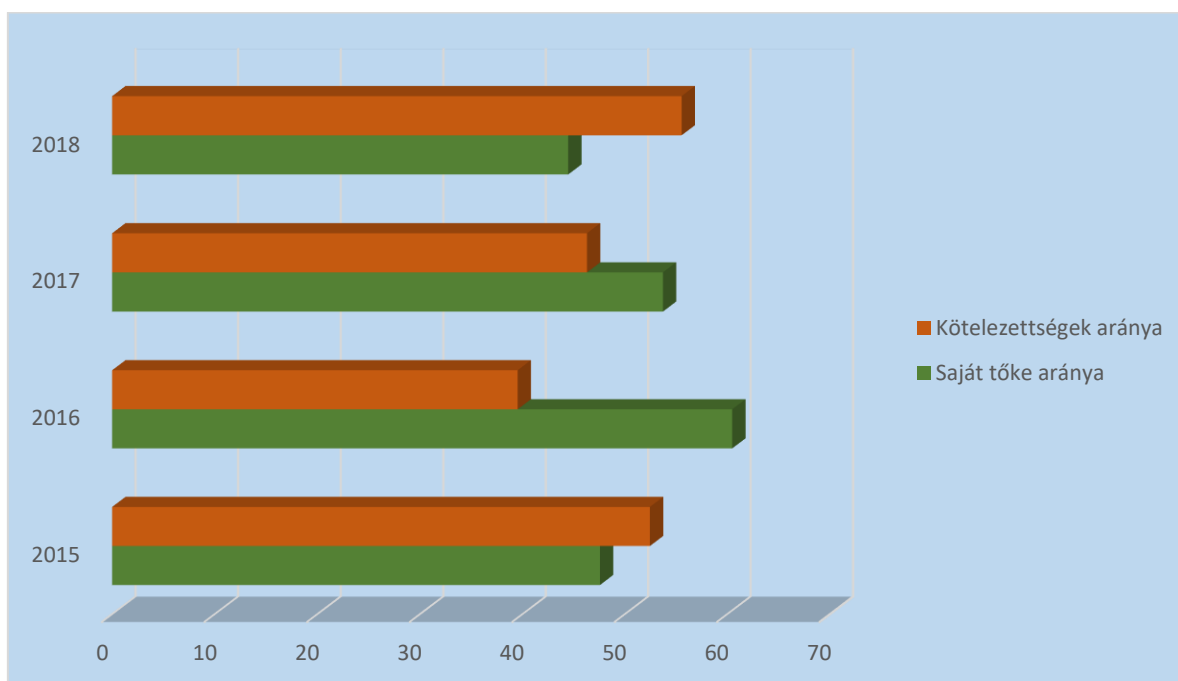

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. mérlegei alapján

Az ábrán jól látható, hogy a befektetett eszközök aránya folyamatosan növekszik 2016 óta a forgóeszközök kárára, ez azzal magyarázható, hogy a vállalkozás évről-évre bővíti a tevékenységét, folyamatos fejlődés figyelhető meg, a tárgyi eszköz készlete növekedést mutat.

A gazdasági társaság forrás oldalának vizsgálata során megnézzük, hogy az eszközöket milyen forrásból (saját/idegen) finanszírozza a vállalkozás. Az Építőipari Kft. a céltartalék képzéssel nem foglalkozik, illetve az elhatárolás elvével sem él.

4. ábra: Forrás szerkezet megoszlása %-ban

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. mérlegei alapján

A tőkeellátottsági mutatóból (saját tőke aránya) meglátjuk, hogy az összes forrás hány százaléka a saját tőke. A cég megalakulását követő 2 évben növekedés volt, ami kedvezően hatott a vállalkozásra, a saját tőke nagyobb arányban emelkedett, mint a forrás állomány. Az utolsó 2 évben viszont visszaesés következett be, 16,02 %-kal csökkent, az emelkedés mindkét helyen megfigyelhető a továbbra is. A csökkenés valószínűleg a kötelezettségek növekedésével függ össze, mivel a vállalkozásnak külső forrásokat, hitelt is igénybe kellett vennie, hogy a vállalkozást fejleszteni, bővíteni tudják.

A kötelezettségek 2015-2016 között csökkentek, valószínű, hogy az eredménytartalék növekedésével van arányban. A saját tőke arányával ellentétesen, itt emelkedés vehető észre, mely háttérben a rövid lejáratú hitelek növekedése jelentős szerepet játszik.

Egy vállalkozásnál lényeges, hogy a meglévő „vevőkört” megtartsa a társaság, illetve új kihívásokat is vállaljon, ezzel növelve az ügyfél körét. Fontos, hogy a vállalkozás rendelkezzen olyan anyagi háttérrel, amellyel a nagyobb beruházásokat is meg tudja finanszírozni.

Hosszú lejáratú kötelezettséggel jelenleg a gazdasági társaság nem rendelkezik. 2017-ben volt egy fennálló tartozása a cégnek, amely tagi kölcsön volt, ezt azonban a 2018-as évre sikerült rendezni, így jelenleg csak rövid lejáratú kötelezettsége van a vállalkozásnak.

A rövid lejáratú hitelek között szerepel egy folyószámlahitel keret, amely biztonsági tartalékot nyújt a vállalkozás számára.

3.1.2. A vagyoni helyzet átfogó elemzése mutatószámokkal

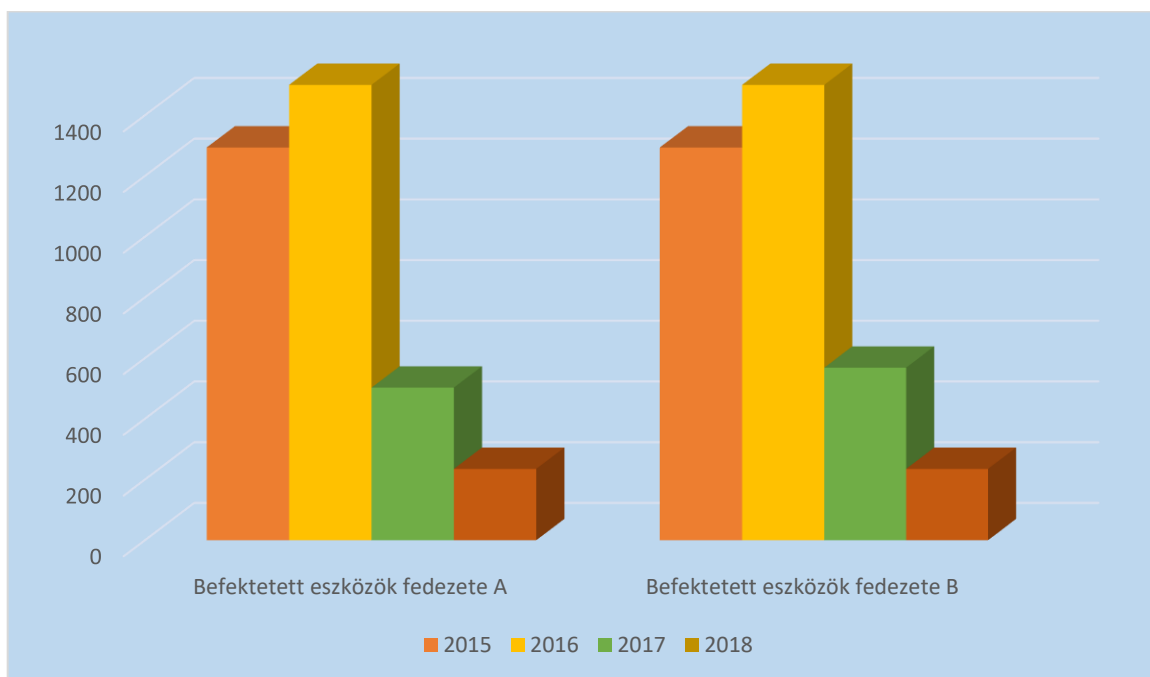
A vagyoni helyzet átfogó elemzéséhez szintén a mérleg eszköz-, illetve forrás oldalát vesszük alapjául.

Az eszközök vizsgálatát eszközszerkezeti mutatók segítségével végezzük. A befektetett eszközök tartósan, éven túl szolgálják a vállalkozást, míg a forgó eszközök, rövidtávon, éven belül szolgálják a vállalkozást.

A Befektetett eszközök fedezeténél azt vizsgáljuk, hogy milyen kapcsolat van a saját tőke és a befektetett eszközök között, illetve, hogy a saját tőke és a hosszú lejáratú kötelezettségek, milyen viszonyban állnak a befektetett eszközökkel.

A mutató értéke akkor megfelelő, illetve pozitív, ha 100 % felett van, ebben az esetben tudja a vállalkozás finanszírozni a befektetett eszközeit, nem kell félni az eladósodottságtól.

5. ábra: Befektetett eszközök fedezete

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. mérlegei alapján

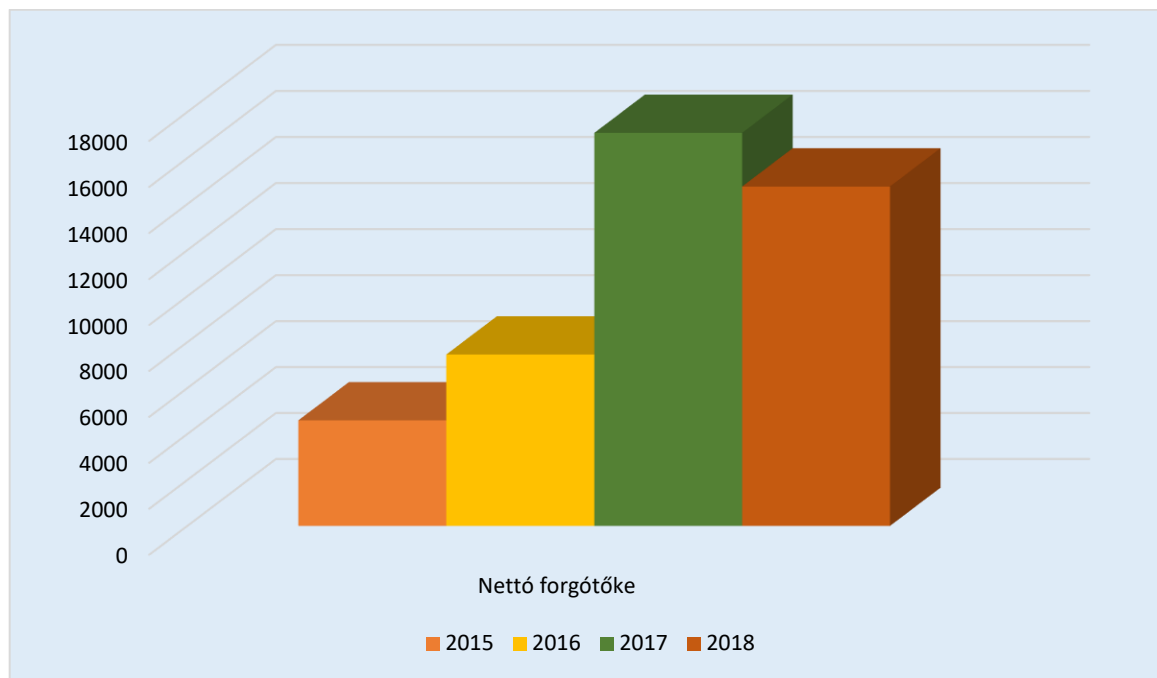
A mutatók elemzése során megfigyelhető, hogy változás nem minden évben történt a fedezetek között. Az ábrán látható, hogy a vállalkozás tudja finanszírozni a befektetett eszközeit a tartós forrásokkal. A fedezetek alakulása 2015-ről 2016-ra 50,55 %-os emelkedés történt, viszont az utána következő években az ellentétét látjuk bekövetkezni. 2017-ben volt egy hosszú lejáratú kötelezettség, amit azóta kiegyenlítettek, így 2018-ban ismét nem állt

fenn ez a tartozás. 2016 után hatalmas a visszaesés a befektetett eszközök fedezetei között. A tárgyi eszközöknek az emelkedési aránya nagyobb volumenű volt, mint a saját tőkéé, ezáltal a fedezet csökkent, szükséges lenne a saját tőke nagyobb mértékű emelkedése, a jövedelmező tevékenység folytatásához.

Megfigyelhető, hogy a befektetett eszközök folyamatosan növekednek, ami a folyamatos terjeszkedéssel van összefüggésben.

Az eszközök és források értékelésénél vizsgálhatjuk még a nettó forgótőke alakulását, ami nem más, mint a forgóeszközöknek és a rövidlejáratú kötelezettségeknek. Megállapíthatjuk, hogy a forgóeszközöknek melyik az a része, amely nem finanszírozható rövid lejáratú kötelezettségekből.

6. ábra: Nettó forgótőke alakulása (e Ft)

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. mérlegei alapján

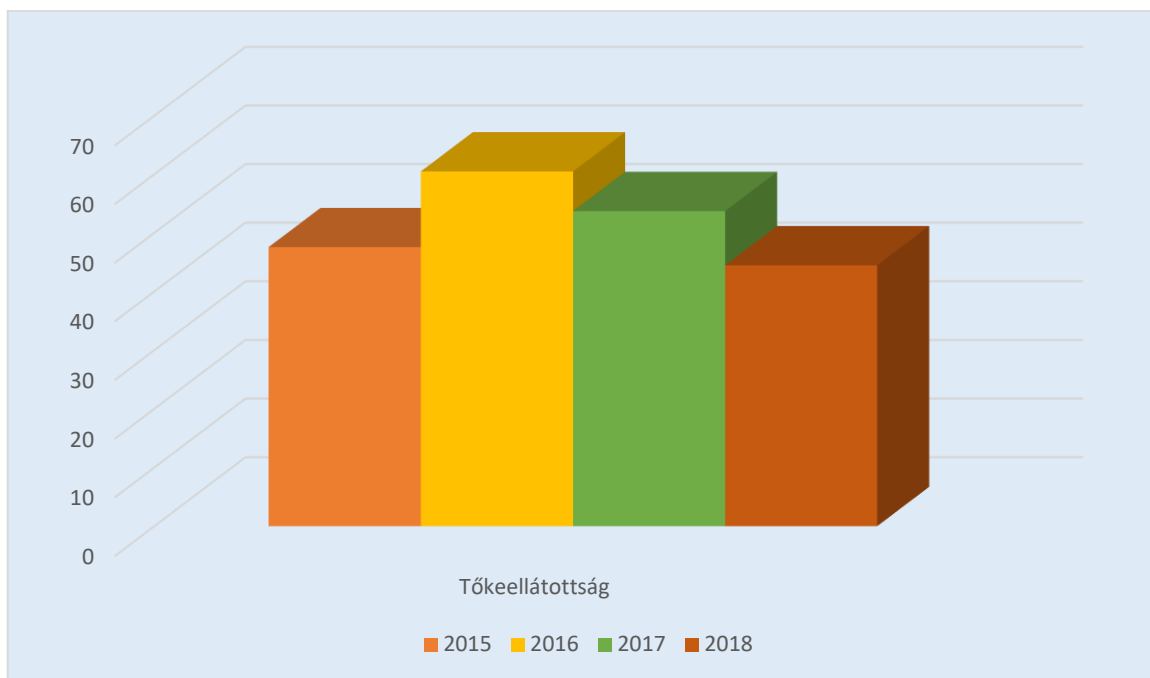
A fizetőképesség alakulásánál látható, hogy a nettó forgótőke 2017-ig növekedést mutat, utána viszont csökkent 2 329 e Ft-tal. A forgóeszközök egy része tartós forrásnak minősül, mivel ezek forgatási céllal állnak a vállalkozás rendelkezésére.

A forrás oldal elemzéséhez tőkeszerkezeti mutatókat használunk a vagyoni helyzet elemzéséhez.

A tőkeellátottsági mutatóval, ami a megmutatja a saját tőke arányát az összes forráson belül. Ezt a mutatószámot a hazai és a nemzetközi gyakorlatban is alkalmazzák a vagyoni helyzet megállapításához.

Az értékhatárra jellemzően azt mondhatjuk el, hogy minél magasabb a mutató, annál stabilabb a vállalkozás helyzete, biztosabb a fennmaradása. Ha be kellene skálázni az értékeket, akkor azt lehet mondani, hogy a 30 % alatti értéknél már fennáll a veszélye, hogy a vállalkozás kezd eladósodni.

7. ábra: Tőkeellátottság elemzése

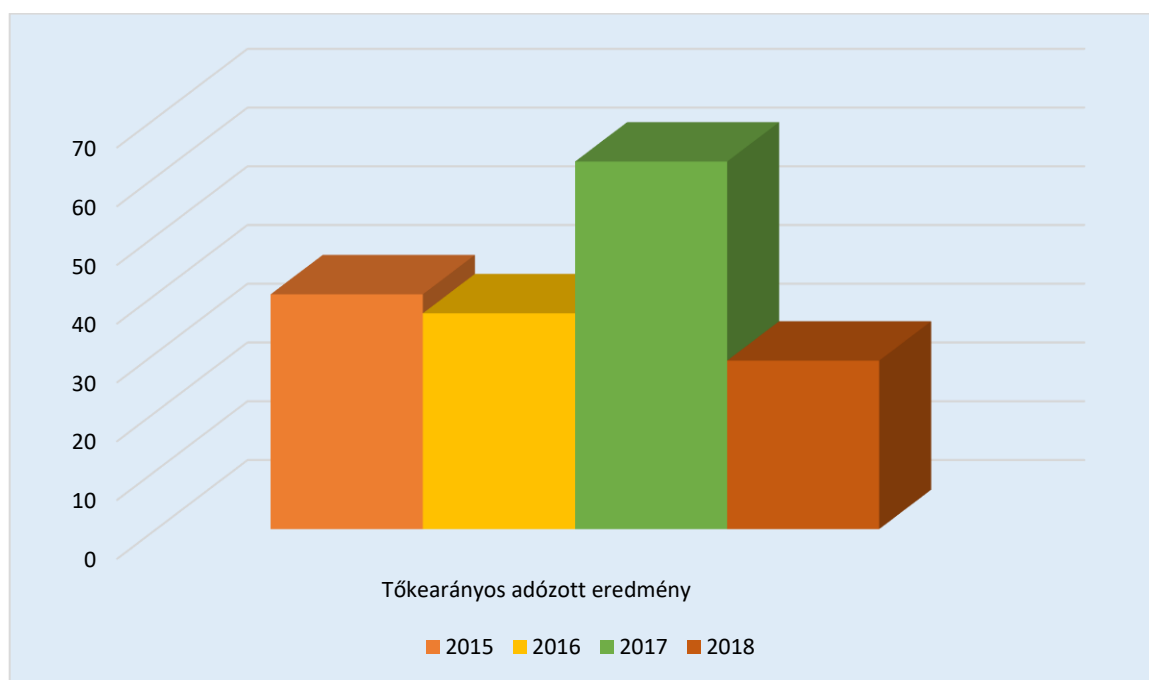
Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. mérlegei alapján

A saját tőke jelen esetben a jegyzet tőkéből, az eredménytartalékból, illetve az adózott eredményből tevődik össze.

Az ábrán jól látható, hogy a saját tőke 2016-ig emelkedett, viszont az utóbbi két évben romlásnak indult, de a vállalkozás még így is stabil lábakon áll. A beszámolókból is látszik, hogy az első két évben a saját tőke növekedett, míg a kötelezettségek csökkentek, a tőkeellátottság emelkedett 12,92 %-kal. 2017-ben és 2018-ban ez a mutató visszaesett, mindkét évben javult a saját tőke és a kötelezettségek. A kötelezettségek növekedésével romlik a tőkeellátottság.

A következő mutatószám, amelyet megvizsgálunk az a tőkearányos adózott eredmény lenne, amely megmutatja az adózott eredmény és a saját tőke arányát. A mutatószám az jegyzett tőke és a felhalmozott tőke növekedésének vagy csökkenésének a mértékét fejezi ki.

8. ábra: Tőkearányos adózott eredmény elemzése

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. mérlegei alapján

A táblázatból látható, hogy minden évben változik az eredmény. A 2015-2016 között minimális visszaesés figyelhető meg, majd ezt követően emelkedés, végül pedig ismét nagyobb mértékben romlott a mutatószám értéke. 2017-ben kiemelkedő eredmény látható, ami az adózott eredmény nagyobb mértékű növekedésének köszönhető. 2018-ban az adózott eredmény visszaesett, még a saját tőke továbbra is emelkedést mutat.

A vizsgálatunkat az eredménytartalék részarányával folytatjuk, ami az eredménytartalék saját tőkéhez mért arányát mutatja meg.

9. ábra: Eredménytartalék részaránya

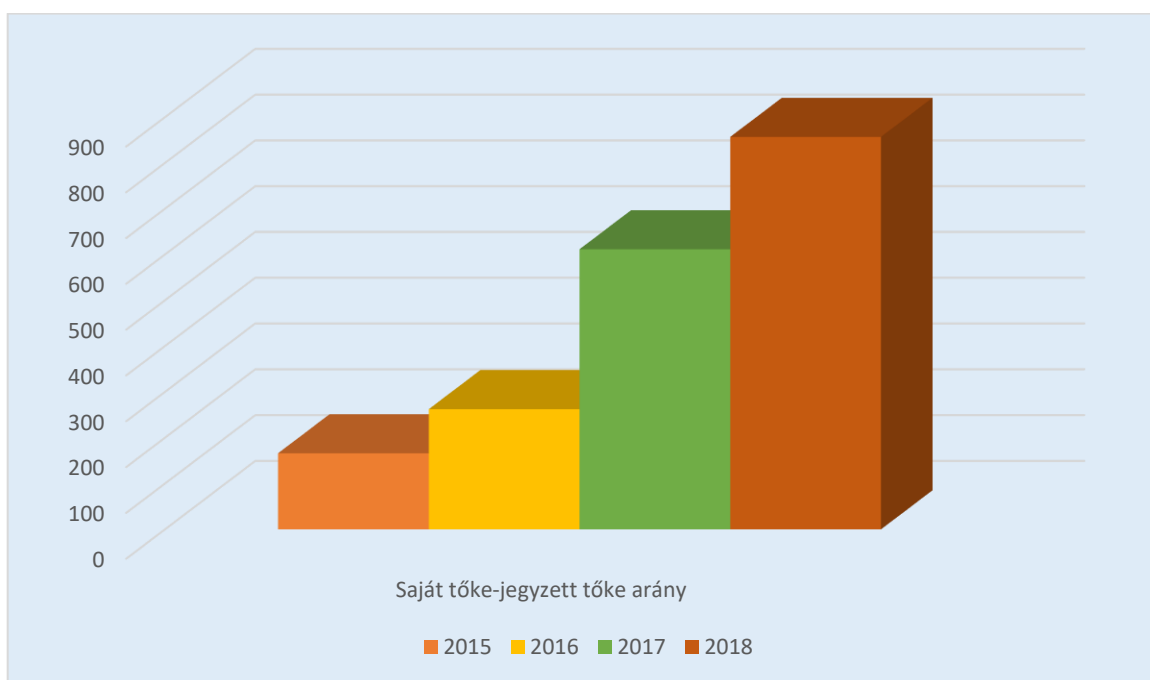
	Képlet	2015	2016	2017	2018
Eredménytartalék részaránya	Eredménytartalék/Saját tőke	-0,16	25,17	-9,62	59,68

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolóí alapján

Az eredménytartalék két évben is negatív előjelű volt, de utána viszont mindig pozitív irányba mozdult el. A 2015-ös eredmény a vállalkozás indulásával van összefüggésben, hiszen 2014 decemberében történt az alapítás. 2017-ben van lekötött tartalék, mivel a fejlesztéseket tervezett a társaság, amik megvalósításra kerültek.

Vizsgálunk kell még a saját tőke és a jegyzett tőke arányát is, ami a saját tőke növekedésének arányát mutatja meg.

10. ábra: Saját tőke-jegyzett tőke aránya

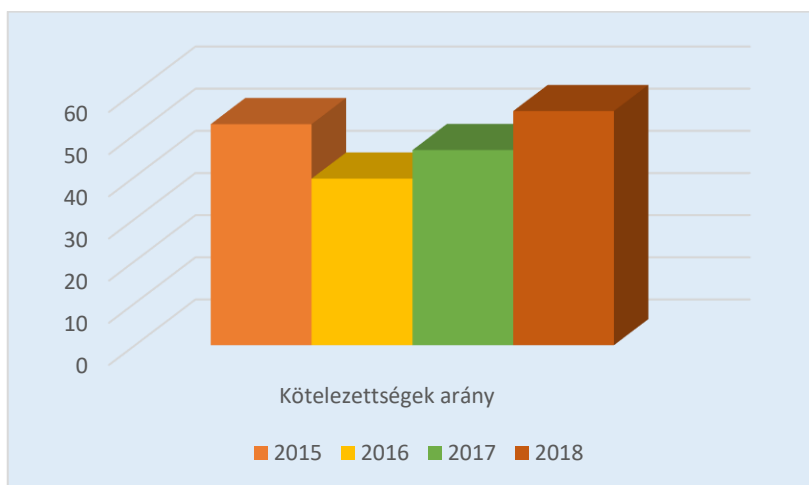

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. mérlegei alapján

Az arány javulást mutat, ami azt jelenti, hogy a saját tőke minden évben növekedett, a vállalkozás képest volt fejlődni, a vagyonát megsokszorozni. Kedvező folyamatot láthatunk.

Az utolsó mutatómutatószám, amit még vizsgálnunk kell, az nem más, mint a kötelezettségek arányának a vizsgálata. A kötelezettségek között a gazdasági társaság csak rövid lejáratú kötelezettségekkel rendelkezik, illetve még a 2017-es évben volt megfigyelhető egy hosszú lejáratú kötelezettség, amit azóta a cég kiegyenlített. A hosszú lejáratként szereplő kötelezettség az egy 2400 e Ft-os tagi kölcsön, amelyet a tulajdonosok bocsátottak a vállalkozás rendelkezésére.

11. ábra: Kötelezettségek aránya

Forrás: saját szerkesztés Galambos-Bau Építőipari Kft. mérlegei alapján

A kötelezettségek arányánál visszaesés figyelhető meg 2015-ről 2016-ra, majd ezt követően folyamatosan emelkedést hozott. Külső forrást is igénybe vett a társaság biztonsági tartaléknak, illetve a tevékenységi kör bővülése is hozzájárult ahhoz, hogy ez az arány növekedett.

3.2. Pénzügyi helyzet átfogó elemzése

A vállalkozás pénzügyi helyzetét, illetve annak változásait, alakulását horizontális mutatószámok segítségével tudjuk értékelni, illetve segítségünkre van még a likviditási mérleg is. A likviditási mérleg nem más, mint egy olyan statikus kimutatás, melyben az eszközök pénzé válása szerint, míg a forrásokat lejáratú idejüknek megfelelően kerülnek kimutatásra. Ebben a mérlegben az eszközöket és a forrásokat – azonos számú – csoportokba sorolva úgy kell szerepeltetni, hogy az egyes eszközök pénzzé tehetőségének ideje, illetve az egyes forráscsoportok lejáratú időtartam szerint azok egymással szembeállíthatók legyenek. Attól függően, hogy hány eszköz, illetve forrás csoportot (fokozatot) tartalmaz a likviditási mérleg megkülönböztetünk négy és négynél több fokozatú likviditási mérleget.⁷

A likviditási mérleget szintén célszerű több évre is elkészíteni, hogy valós képet kapjunk a vállalkozásról. Előnye, hogy kevés számolással megtudjuk állapítani a rövidtávú likviditást, illetve a múlt hatásait a jövőre vetíti. A mérleg elkészítését nem tartottam jelentősnek, hiszen a mutatószámok elemzésével is látható a hatás.

Az elemzés történhet hosszabb távra, itt az adósságállományra vonatkozó mutatókat értékeljük, illetve történhet rövidtávra is, amikor a likviditási mutatók nagyságát és változását vizsgáljuk.

A likviditás fontos minden vállalkozásnál, hiszen a kötelezettségeket finanszíroznia kell valamilyen formában a vállalkozásnak, ennek hiányában a vállalkozás eladósodik, csődbe megy és a végén megszűnik.

Vizsgálatunkat az adósságállományra vonatkozó mutatók elemzésével kezdjük, majd ezt követően a rövid távú pénzügyi helyzet (likviditás) elemzésével folytatjuk.

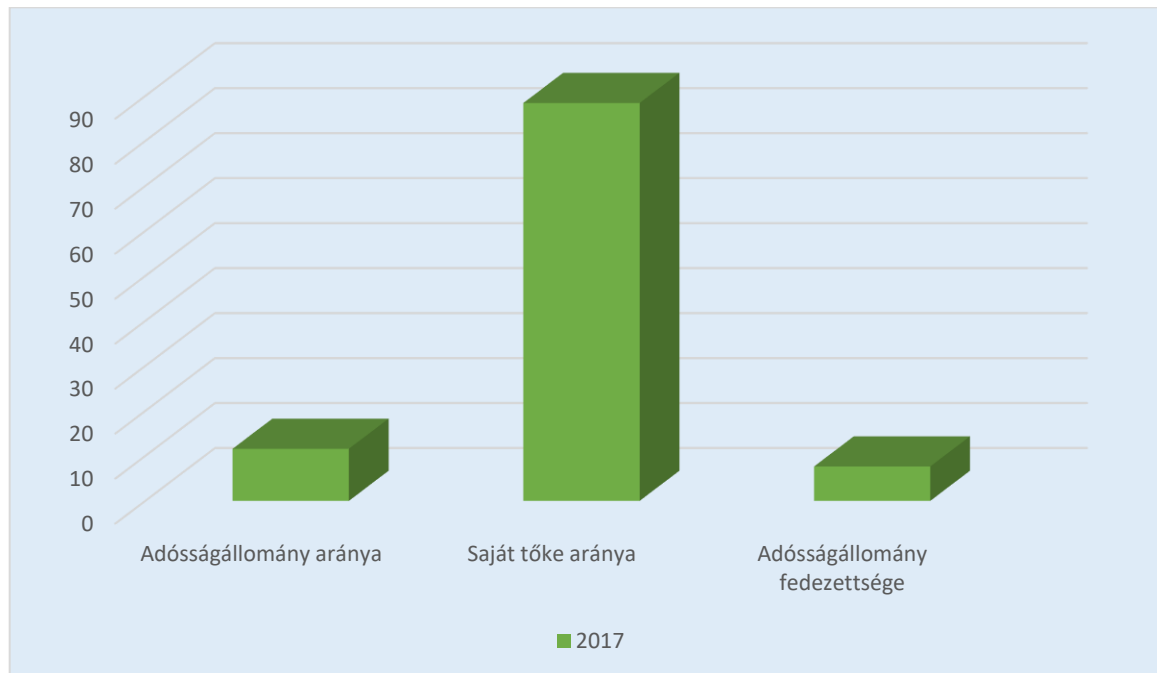
⁷ DR. SIKLÓSI Ágnes-Veres Attila: Pénzügyi számvitel II.. Budapest: Perfekt 2011. p. 390.

3.2.1. Adósságállomány vizsgálata

Az adósságállomány nem más, mint az éven túli hosszúlejáratú kötelezettségek és a hátrasorolt kötelezettségeknek az összege.

Az értékelés alapja a mi esetünkben az adósságállomány és az összes tartós forrás kifejezése, illetve az adósságállomány fedezettségének számszerűsítése.

12. ábra: Adósságállomány vizsgálata 2017-es évre

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. mérleg alapján

A gazdasági társaságnak nem volt éven túli kötelezettsége többségében, egyedül a 2017-es évben volt hosszú lejáratú kötelezettsége, amely már 2018-ban nem állt fenn. Azt a következtetést tudjuk levonni, hogy a vállalkozás elegendő saját tőkével rendelkezik, így nagyon nincs szüksége a beruházásokhoz egyéb hitel felvételéhez.

A saját tőke arány megmutatja a saját tőkének az adósságállomány és a saját tőke összegének az arányát. Ez a mutató megmutatja, hogy a vállalkozásnál mekkora az eladósodás mértéke. Amennyiben ez az érték nagyban növekszik, akkor a vállalkozás az eladósodás irányába halad. Megfigyelhető, hogy csak 2017-ben volt hosszúlejáratú kötelezettség, amely már a következő évben nem szerepel ezen kötelezettségek között. Ez a hosszúlejáratú kötelezettség egy tagi kölcsön volt.

Az adósságállomány fedezettsége az előző két mutatóan hasonlóan viselkedik, ennél a mutatónál a saját tőke és az adósságállomány arányát vizsgáljuk. Azt vizsgáljuk, hogy a

vállalkozás a jövőben tudja-e finanszírozni az esedékes hiteleket. Itt is csak a 2017-es évet tudjuk figyelembe venni, a többi évben hosszú lejáratú kötelezettségekkel, illetve hátrasorolt kötelezettségekkel a cég nem rendelkezett.

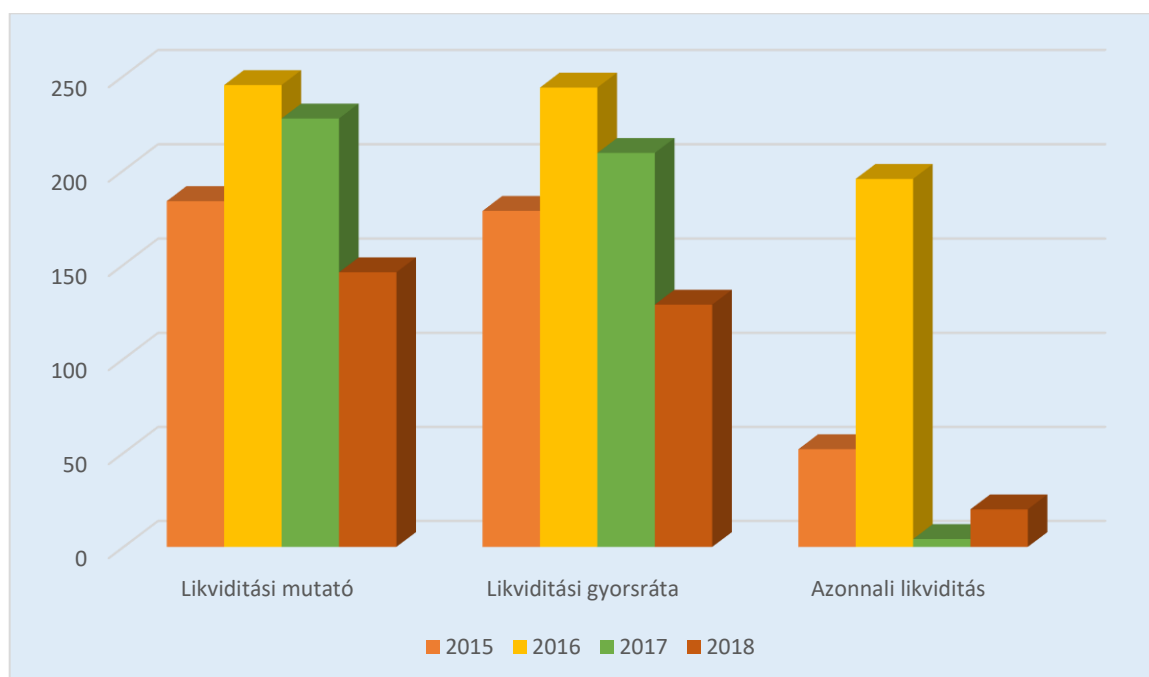
Az utolsó mutató, amit itt még meg kell néznünk az az adósságszolgálati fedezeti mutató. Ennél a mutatónál nem csak a mérleg adataira van szükség, hanem az eredménykimutatásra is, azon belül az értékcsökkenési leírásra, viszont ez így még mindig nem elég, ahhoz, hogy ezt a mutatót ki tudjuk számítani szükségünk van még a hosszúlejáratú kötelezettségek esedékes törlesztőrészleteire. Jelen esetben ennek a mutatónak az értéke 0, mivel a hosszú lejáratú kötelezettség, ami az eredmény kimutatásban szerepel egy tagi kölcsön volt, annak pedig nincs törlesztő részlete, ezáltal ennek a mutatónak a kiszámítása nem lehetséges.

A vállalkozás felhasználható jövedelméről kapunk képet, hogy milyen fedezetet nyújt a hosszúlejáratú kötelezettségekre. A hitelezés szempontjából is fontos ez a mutató, mert következtetni tudnak belőle a hitelezők, hogy mekkora összeget tudnak a cég részére nyújtani úgy, hogy azok még el ne adósodjanak.

3.2.2. Rövid távú pénzügyi helyzet (likviditás) elemzése

A rövid távú pénzügyi helyzet elemzésénél a likvid eszközöknek és a rövid lejáratú kötelezettségeknek egymáshoz viszonyított arányát vizsgáljuk.

13. ábra: Likviditás elemzése

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. mérlegei alapján

A likviditás egy fontos tényező a vállalat hitelképességének megítéléséhez. Fontos, hogy a vállalkozás mindig időben, határidőre tudja a teljesíteni a kötelezettségeit. A cég általában készít egy pénzügyi tervet, amely alapján a likviditást állapítják meg.

Az elemzést kezdjük a leggyakrabban alkalmazott mutatóval, ami nem más, mint a likviditási mutató. A likviditási mutató a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségének az arányát fejezi ki, tehát, hogy a forgóeszközök értéke hányszorosa az éven belül esedékes kötelezettségeknek.

A likviditási mutató értékének a besorolása:

- ha 1 vagy annál kevesebb ez az érték, nem elfogadható az érték, a pénzügyi helyzet nem mondható stabilnak.
- ha 1,2, 1,3 körüli érték esetében elfogadhatónak tekinthető az érték
- ha meghaladja a 2-öt, akkor stabilnak mondható a pénzügyi helyzet.⁸

A likviditási mutató értéke a gazdasági társaságnál 1,46 és 2,45 között mozog. Megfigyelhető, hogy az indulást követő évben elfogadhatónak tudjuk értékelni ezt a mutatót, mivel 1,84 volt, a következő évben növekedett 0,61-gyel, itt már a pénzügyi helyzet stabilnak mondható. A stabil helyzetet még épp, hogy tudja tartani a 2017-es évben, azonban 2018-ban visszaesés figyelhető meg, 1,46-ra esett vissza az értéke. Az Építőipari Kft. pénzügyi helyzete még így is elfogadhatónak tekinthető, amennyiben ez az érték tovább romlana, úgy a vállalkozásnak el kellene gondolkodni azon, hogy hogyan tudna a helyzetén javítani.

Az elemzés folytatásában megnézem a likviditási gyorsrátát, amelynek számításánál szintén a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek összehasonlításával foglalkozunk, csak itt a forgóeszközökből kivonjuk a készletek értékét. A készletek elhagyására azért van szükség, mivel azok a legkevésbé likvidek, illetve szükség van rájuk a tevékenység folytatásához.

Minél magasabb a likviditási gyorsráta mutató értéke, annál kedvezőbb a megítélése. A likviditási gyorsráta aránya 2016-ig növekedett, majd ezt követően csökkenés figyelhető meg. A romlás annak köszönhető, hogy kötelezettségek nagyobb arányban növekedtek az

⁸ <https://bavfaktor.hu/2018/12/14/a-likviditasi-mutato-elfogadhato-erteke/> letöltés ideje: 2019.11.25

utolsó 2 évben, mint a forgóeszközállomány. A gazdasági társaság még mindig nincs veszélyben, hiszen az érték továbbra is elfogadható.

Az utolsó likviditási mutató, amit szeretnék még elemezni az nem más, mint az azonnali likviditási mutató, ami a pénzeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek arányát vizsgálja. Megmutatja, hogy a vállalkozás a rövid lejáratú kötelezettségeinek a lehető legrövidebb idő alatt, szinte azonnal eleget tudna-e tenni.

Az Építőipari Kft. egyedül a 2016-os évben lett volna képes a pénzeszközeiből a rövid lejáratú kötelezettségeit fedezni. 2016-ban kiemelkedően magas volt a pénzeszköz állománya. A 2017-es évben a kötelezettségek az előző évhez képest több, mint a duplájára növekedtek, illetve a pénzeszközök szinte 95 %-ban csökkentek.

A visszaesésből arra lehet következtetni, hogy a vállalkozás nem tudná finanszírozni a pénzeszközeiből a rövid lejáratú kötelezettségeit.

4. Az eredménykimutatás elemzése

Az eredménykimutatás az egyik legfontosabb jelentés, amely a vállalkozó eredményének összetételét mutatja be, ezáltal megállapítható a gazdasági társaság tevékenységének az eredményessége. Látható benne az eladások mértéke, illetve a kiadások és a kettő különbségéből megállapítható a nyereség/veszteség. Az elemzést több évre visszamenőleg kell elvégezni ahhoz, hogy megfelelő képet kaphassunk a vállalkozás jövedelmi helyzetéről. Következtetést tudunk levonni belőle, hogy érdemes-e a vállalkozást tovább folytatni, vagy nem. A részvényeseknek és a jövőbeni befektetőknek is pontos képet ad a jelenlegi helyzetről, ha évről-évre növekszik az eredmény, pozitív, biztató képet kapunk a vállalkozásról.

Az eredménykimutatás elemzését három oldalról fogjuk vizsgálni,

- jövedelmezőség alakulása, ahol a vetítési alaphoz az egyes eredménykategóriákat viszonyítjuk,
- hatékonyság elemzése, az erőforrások teljesítmény elérését teszik lehetővé,
- és az eredmény elemzése, a legkomplexebb, illetve legösszetettebb mutatója.

Az elemzést kezdjük a jövedelmezőség alakulásával, majd fokozatosan áttérünk a többi mutató elemzésére, illetve értékelésére.

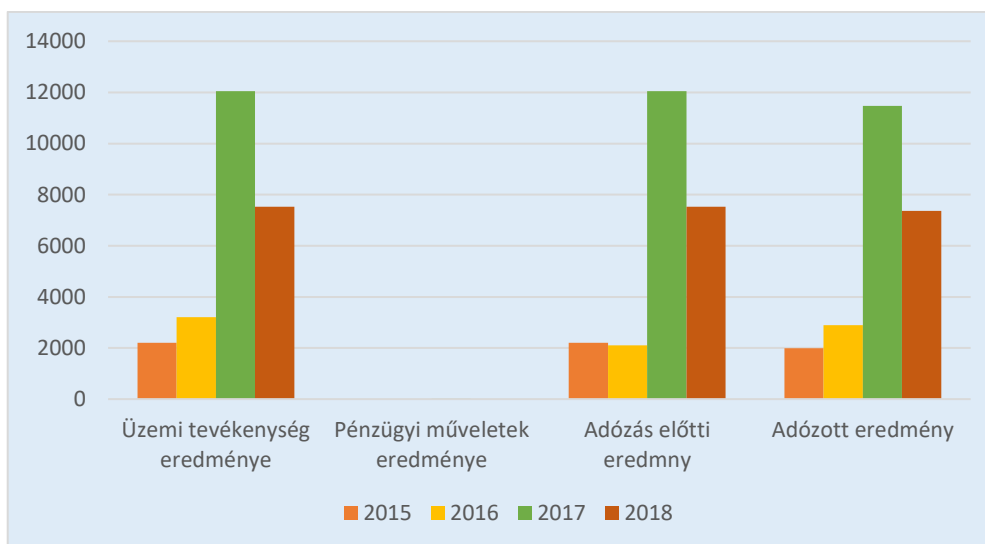
4.1. A jövedelmezőség alakulása

A jövedelmezőség alakulásánál az eredménykategóriákat valamilyen vetítési alaphoz viszonyítjuk, melyek a következők:

- minősítő jellegű elemzés, amely jelzik a jövedelemteremtő-képesség változását,
- összehasonlítást lehetőségével él,
- jövedelmezőség tendenciaszerű elemzés,
- illetve tájékoztatást nyújt az eredményesség változásáról.

Alapképlet: $J = \text{Eredmény} / \text{Vetítési alap}$

14. ábra: Jövedelmezőség alakulása

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolója alapján

A számviteli törvény szerint a jövedelmezőség alakulását a kiegészítő mellékletben, illetve az üzleti jelentésben részletesebben taglalni kell.

Figyelembe vehető eredménykategóriák:

- értékesítés bruttó eredménye,
- az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye,
- adózott eredmény,
- bruttó relációs eredmény
- adózás és kamatfizetés előtti eredmény (EBIT)
- adózás, kamatfizetés és értékcsökkenés előtti eredmény (EBITDA)
- adózott eredmény + fizetett kamatok (NOPLAT)

Alkalmazható vetítési alapok:

- értékesítés nettó árbevétele,
- értékesítés nettó árbevételének további bevételekkel növelt összege,
- saját tőke összege,
- lekötött eszközök nettó értéke,
- készletek összege,
- összes eszközérték,
- bérköltés,
- személyi jellegű ráfordítások,
- vállalkozás átlagos állományi létszáma,
- relációk szerinti nettó árbevétel,
- saját tőke és a kamatköteles idegen források összege.⁹

4.1.1 Bruttó jövedelmezőség

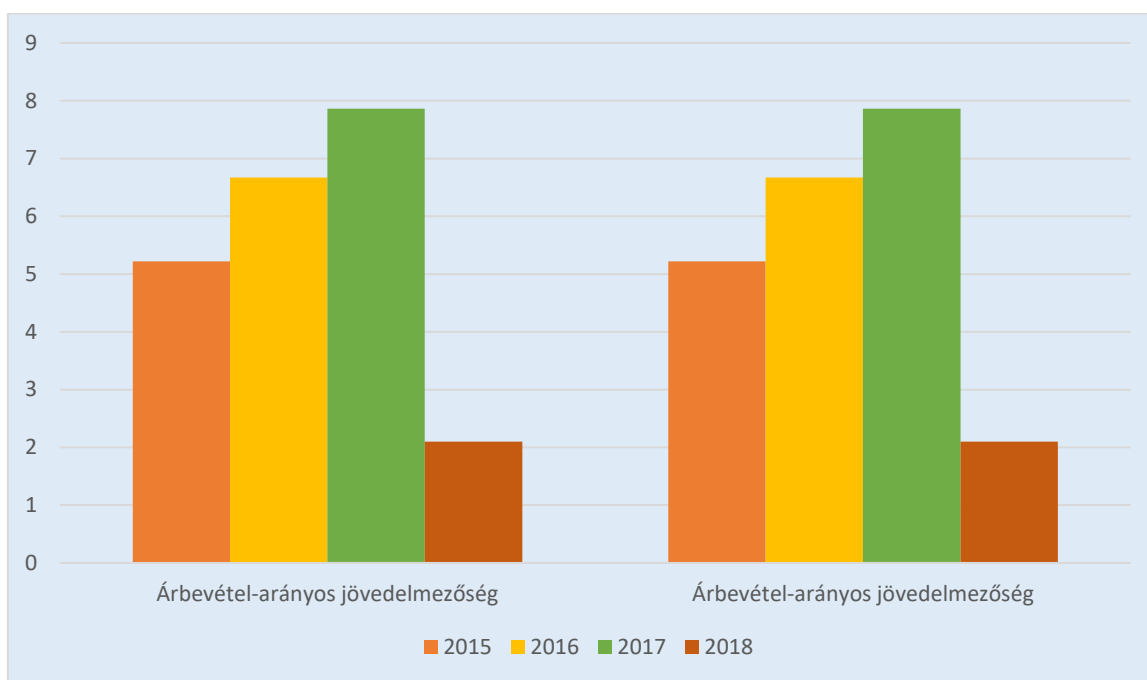
Bruttó jövedelmezőség (átlagos fedezeti hányad) megmutatja, hogy az értékesítés bruttó eredmény, hogyan viszonyul, az értékesítés nettó árbevételéhez. Jelen esetben ezzel a mutatószámmal nem tudunk számolni, mivel a vállalkozásunk összköltség eljárással készíti az eredménykimutatást, nem pedig forgalmi költség eljárással.

4.1.2. Árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatók

Az árbevétel-arányos mutatóknál a kiválasztott mutatók kerülnek összehasonlításra a vállalkozás árbevételével, illetve más bevétel adataival, mint például az egyéb bevétel, pénzügyi műveletek bevétele.

⁹ Dr. Bíró Tibor-Kresalek Péter-Dr. Pucsek József- Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2016. p. 106.

15. ábra: Árbevétel-arányos jövedelmezőség

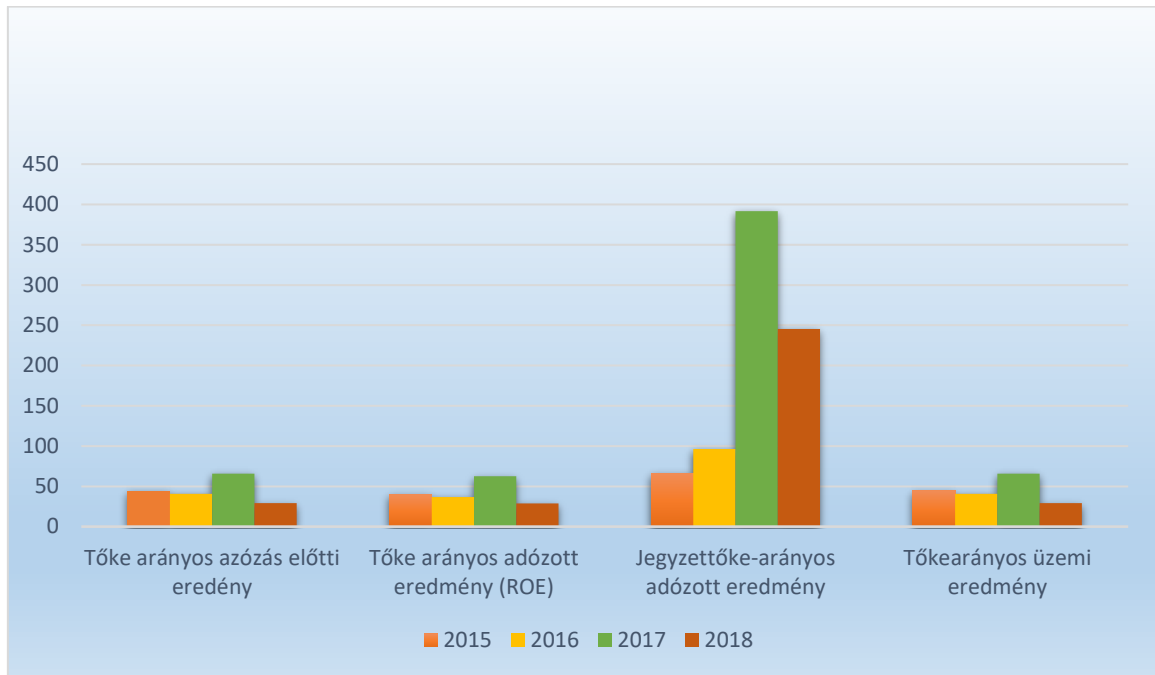
Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolója alapján

Az árbevétel-arányos jövedelmezőségnél megfigyelhető, hogy változás nincs a két jövedelmezőségi mutató számításánál, mivel a pénzügyi műveletek bevételei 0, egyedül a 2017-es évben 1 000,- Ft, ami minimális ahhoz, hogy változást mutasson. A tendencia kedvező volt 2015-2017 között, mivel folyamatos növekedés figyelhető meg, viszont a 2018-as évben már kedvezőtlen számunkra, mivel 3 %-kal csökkent a mutató értéke. Mind a négy évben megfigyelhető, hogy az árbevétellel arányosan növekszik az anyagjellegű ráfordítások, illetve a személyi jellegű ráfordítások, az értékcsökkenés és az egyéb ráfordítások is növekednek. Az utolsó évben megjelenik az eredménykimutatásunkban az aktivált saját teljesítmény értéke, amely során az üzemi tevékenység eredménye nem növekszik tovább, hanem romlásnak indul, ezért ez az év már nem kedvező számunkra.

4.1.3. Tőkearányos jövedelmezőségi mutató

Az elemzés során a saját tőke összegéhez hasonlítjuk a különböző eredménykategóriákat, ezáltal megtudjuk, hogy mekkora eredményt ért el a vállalkozás a vizsgált időszakban. A legfőbb eredménykategória, amiket használni fogok, az az adózás előtti eredmény, az adózott eredmény, az adózott eredmény és a jegyzett tőke aránya és végezetül az üzemi tevékenység eredményét fogom a saját tőkével összehasonlítani.

16. ábra: Tőke-arányos jövedelmezőségi mutatók megoszlása

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolója alapján

A tőke arányos adózás előtti eredmény 2017-ig növekedést mutat kisebb, minimális csökkenéssel, ami a saját tőke emelkedésének köszönhető, viszont a 2018-as évben visszaesés figyelhető meg, hiába emelkedik a saját tőke, de az adózás előtti eredmény értéke romlott. A visszaesés az aktivált saját teljesítmény értékének a növekedésével magyarázható.

A tőke arányos adózott eredmény (ROE) adatait megnézve, itt is látszik a növekedés mértéke, ugyan úgy, mint az előző mutatónál, ez az eredmények folyamatos emelkedésének köszönhető, viszont itt is 2018-ban ez is csökkenésnek indult. A pénzügyi műveletekben továbbra sem volt olyan mértékű változás, hogy javítson az eredményeken. Ebből a mutatóból lehet következtetni, arra, hogy a vállalkozásképes-e osztalék kifizetésére.

A jegyzettőke arányos mutató esetében a saját tőkéből kiválasztjuk a jegyzett tőkét, és azt viszonyítjuk az adózott eredményhez. A jegyzettőke arányos mutatót figyelve azt a következtetést tudjuk levonni, hogy a változás itt is a 2015-2017 között növekedő tendenciát mutat, majd ezt követően sajnos csökken, ami már nem a legkedvezőbb számunkra. A 2017-es év eredménye kiemelkedően magas a többihez képest, ez az árbevétel dinamikus növekedésének köszönhető részben. A 2018-as évben visszaesés figyelhető meg, ami nem volt olyan nagy mértékű, de mégis kedvezőtlen a vállalkozás számára.

A tőkearányos üzemi eredményt nézve ugyanazt az eredményt kaptuk, mint a ROE mutató esetében, mivel nem volt olyan pénzügyi művelet eredménye a vállalkozásnak, ami az üzemi tevékenység eredményét növelte, vagy csökkentette volna. A tőkearányos üzemi eredménynél megfigyelhető egy összefüggés is, miszerint:

$$\text{Üzemi tevékenység/Saját tőke} = (\text{Üzemi tevékenység eredménye}/\text{Értékesítés nettó árbevétele}) * (\text{Értékesítés nettó árbevétele}/\text{Saját tőkével})$$

- az első tényező az üzemi jövedelmezőség,

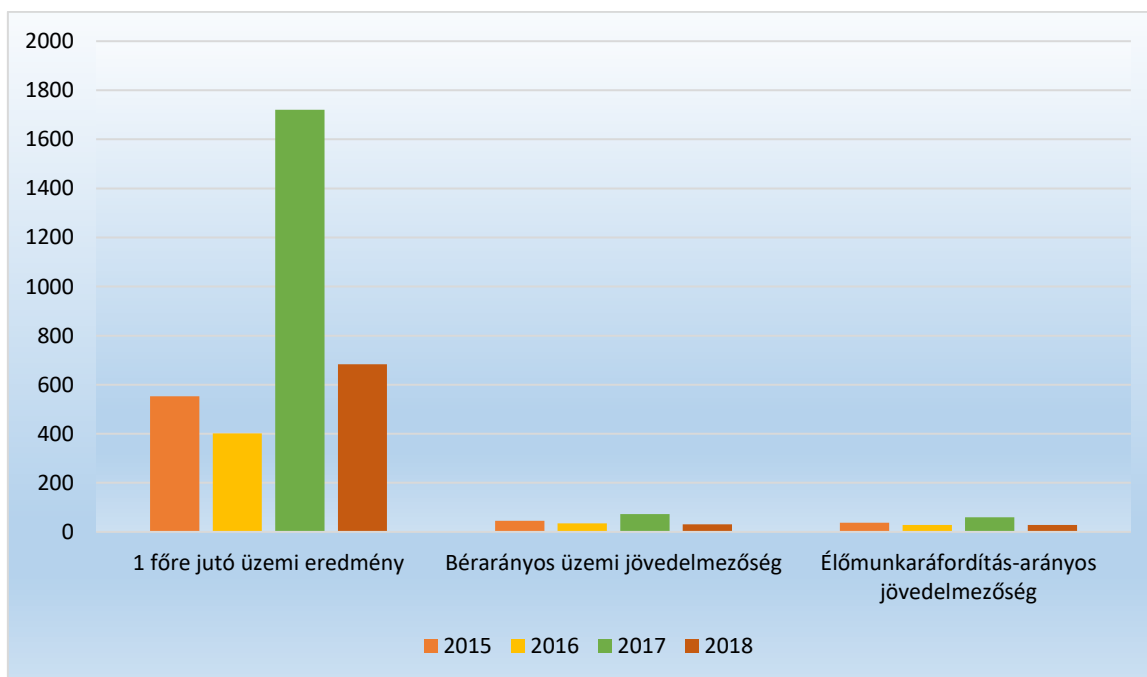
- a második pedig a saját tőke forgási sebességét mutatja.

4.1.4. Élőmunka-arányos jövedelmezőség

A vállalkozás eredményeinek elérése szempontjából fontos, hogy legyen elég alkalmazottja, akik a megbízásokat elvégezzék. A sikerhez mindenképpen hozzátartozik a megfelelő, szakképzett, precíz alkalmazottak alkalmazása. Az eredmények növeléséhez hozzájárul, hogy a munkások megfelelően végezzék el a rájuk bízott munkákat, meg az ügyfél reklamációból a vállalkozásnak kötelezettségei következhetnek, melyek negatívan érinthetik mind az eredményt, mind pedig a vállalkozás hírnevét. Az élőmunka-arányos jövedelmezőségi mutatók akkor eredményesek, ha pozitív fejlődés következik be bennük.

A vállalatunk esetében a létszám emelkedett az egyre több megrendelésnek köszönhetően. Az elemzésben a létszám mellett még a bérköltséget, illetve a személyi jellegű ráfordításokat fogom összehasonlítani az eredménnyel, ebből megtudjuk, hogy milyen arányban van az eredmények a különböző költségekkel.

17. ábra: Élőmunka-arányos jövedelmezőség

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolója alapján

Az egy főre jutó üzemi eredmény megmutatja, hogy egy alkalmazott mennyi eredményt képes teljesíteni összességében. A 2015-ös év adatai elég pozitívak, viszont 2016-ban már romlás következett be, ami feltehetően annak köszönhető, hogy az alkalmazottak száma megduplázódott, viszont az üzemi tevékenység nem ugyan olyan arányban növekedett,

minimális volt ott a javulás. 2017-ben már kiugróan magas volt ez az eredmény, az alkalmazottak száma egyel kevesebb lett, viszont az üzemi tevékenység eredménye több, mint a háromszorosára emelkedett, hatékonyabb lett a munkavégzés kevesebb alkalmazottal is. A következő évben ismét visszaesés figyelhető meg, ismét nem volt összhangban az eredmény és a létszám alakulása. Az eredményünk csökkent körülbelül 40 %-kal, míg az alkalmazottak száma pedig növekedett négy fővel.

A bérarányos üzemi jövedelmezőségi mutatónál is megfigyelhető, hogy az alkalmazotti létszám növekedése a bérköltségeket is emelte. A bérköltségekből megállapítható, hogy a költségek minden évben javultak, míg az üzemi tevékenység eredménye az utolsó évben egy kis visszaesést mutat. Az alkalmazottak képesek növelni az tevékenység eredményét. A mutató 2016-os eredményénél egy kisebb visszaesés látható, ami azért történt, mivel az eredmény és a költség nem arányosan emelkedtek. A 2017-es eredményt nézve magas volt a növekedés, ami azzal magyarázható, hogy az üzemi tevékenység nagyobb mértékben emelkedett, mint a bérköltség. A 2018-as évben szinte a felére csökkent a mutató értéke, az üzemi tevékenység eredménye nem hozott javulást, hanem romlott, ennek ellenére a bérköltségek továbbra is növekvő tendenciát mutatnak.

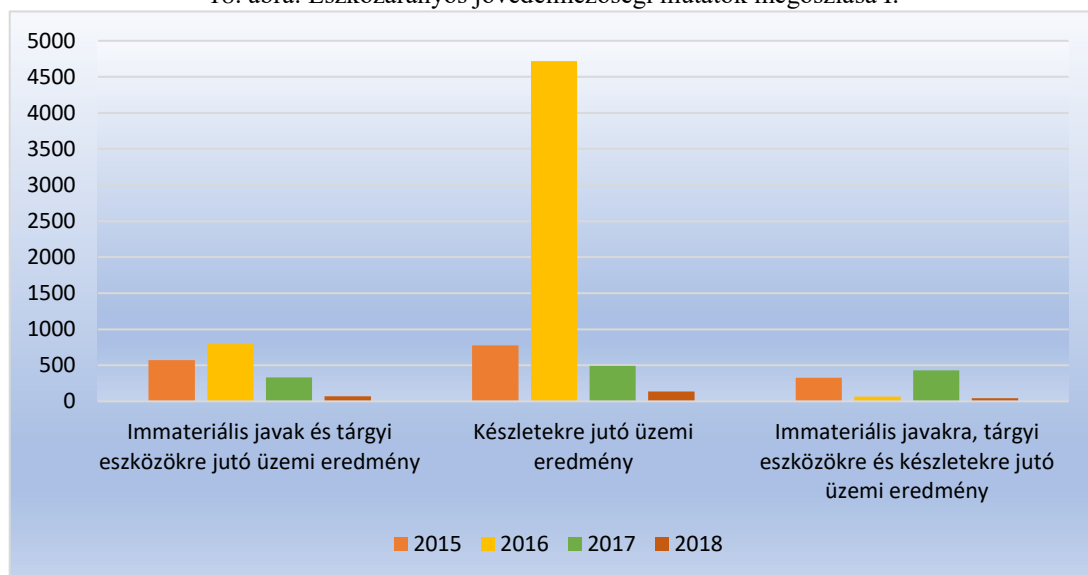
Élőmunkaráfordítás-arányos jövedelmezőség mutatónál is látszik, hogy a növekedés-csökkenés váltakozása mutatkozik meg. Ennél a mutatónál az üzemi tevékenység eredményét a személyi jellegű ráfordítások arányával nézzük meg. Megfigyelhető, hogy a 2016-os évben visszaesés történt 2015-höz képest, mivel a személyi jellegű ráfordítások aránya nagyobb mértékben emelkedtek, mint a személyi jellegű ráfordításoknál. 2017-os év itt is nagyobb mértékű javulást produkált hasonlóan, mint az előző mutatók értékelésénél. A személyi jellegű ráfordítások kisebb mértékben növekedtek, mint az üzemi tevékenység eredménye. Az utolsó évet nézve az üzemi tevékenység eredménye visszaesett, míg a személyi jellegű ráfordítások aránya emelkedett.

4.1.5. Eszközarányos jövedelmezőség

Az eszközarányos jövedelmezőségi mutató elemzése során az eredménykategóriák és az eszközök közötti kapcsolatot vizsgáljuk meg, hogy azok hogyan alakulnak, mennyire jövedelmezők a vállalkozás számára. A cég számára kedvező, ha növekedő eredményt látunk. A vizsgálat során arra kell odafigyelni, hogy olyan eszközöket válasszunk, amely az adott eredménykategóriához hozzátartozik.

Az eszközarányos jövedelmezőségi mutató vizsgálatánál az üzleti tevékenység eredményét hasonlítom össze az eszközökkel, majd ezt követően az adózás előtti eredményt, illetve az adózott eredményt viszonyítom az eszközökhöz. A mutatók megmutatják, hogy az eszközeink megtérülnek-e a vizsgált időszakban vagy sem.

18. ábra: Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók megoszlása I.

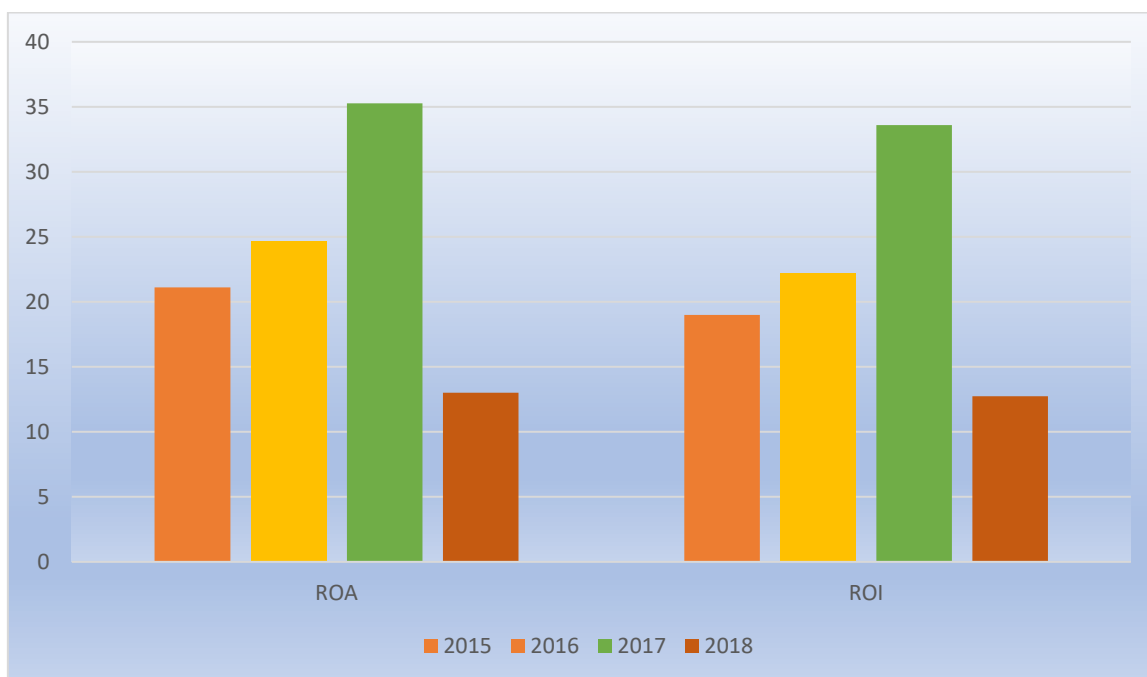
Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolója alapján

Az immateriális javak és tárgyi eszközökre jutó üzemi eredménynél megfigyelhető, hogy a 2015-2016 között növekedés figyelhető meg, az eredmény és az eszközök szinte azonos arányban emelkedtek. 2016 után viszont csökkenés következett be, ami sajnos fennáll még 2018-ban is. A visszaesést azzal lehet magyarázni, hogy az eszközök nagyobb mértékben emelkedtek az előző évhez képest, mint az eredmény.

A készletekre jutó üzemi eredménynél megfigyelhető, hogy növekedés volt látható 2016-tal bezárólag, majd ezt követően hatalmas visszaesést figyelhetünk meg az ábrán. A 2016-os növekedés annak köszönhető, hogy készletek visszaestek, míg az eredmény tovább növekedett. A 2017-es évben a készletek növekedése felülmúlta az eredmény növekedését.

Az immateriális javakra, tárgyi eszközökre és készletekre jutó üzemi eredménynél megfigyelhető, hogy hullámzó a teljesítmény, az egyik évben nő-csökken-nő-csökken. A változás azzal is magyarázható, hogy az eszközök milyen mértékben változnak. Ha az eszközök nagyobb mértékben emelkedtek, akkor csökkenés figyelhető meg, ellenkező esetben pedig javulás.

19. ábra: Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók megoszlása II.

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolója alapján

A ROA és a ROI mutató értékénél is megfigyelhető a folyamatos emelkedés, a vállalkozás jól teljesített a 2018-ig, majd utána eléggé visszaesett több, mint 20 %-kal mindkét mutatónál. A vállalkozás mindkét esetben sikeresnek mondható, az utolsó évet leszámítva, ahol a csökkenés már jelentősnek tekinthető.

A ROI mutatót nézve, vizsgáljuk az értékesítés jövedelmezőségének alakulását, illetve az eszközök forgási sebességének változását is. Ez a mutató segítséget is nyújthat a vállalkozásnak a jövőbeni tervezésekhez, elemzésekhez, melyek a vállalkozás sikerességét segítenék elő. Az ábrából jól megfigyelhető, hogy a 2017 kimagasló eredményt mutatót a többi évhez képest, a befektetett eszközök 2 %-kal növekedtek, illetve az adózott eredmény is növekedett, ami a gazdasági mutató sikerességét mutatja.

4.2. Hatékonyság elemzése

A vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetének alakulásánál nem csak a mérleget, illetve az eredmény kimutatást kell vizsgálni, hanem a hatékonyság vizsgálata is fontos szempont egy komplex elemzés elkészítéséhez.

A hatékonyság elemzése során elsősorban arra a kérdésre keresünk választ, hogy a vállalkozás adott időszakban felhasznált, rendelkezésre álló erőforrásai -ezen belül elsősorban egyes eszközei, eszközcsoportjai és emberi erőforrásai – mekkora teljesítmény

elérését teszik lehetővé. Teljesítmények fogalma alatt a tevékenységek hozamát értjük, ami lényeges eltéréseket mutat a tevékenység jellegétől – ipari termelés, mezőgazdasági termelés, kereskedelem, szolgáltatás stb. – függően.

Az elemzés során gyakran számított, és értékelt hatékonysági mutatók a forgási sebességet mérő jelzőszámok, amelyek megmutatják, hogy az adott eszköz (eszközcsoporthoz) milyen gyorsan fordul meg az adott időszak árbevétele realizálása révén.¹⁰

A gazdasági hatékonyságot a hozam és az erőforrás-felhasználás viszonyával határozhatjuk meg, tehát a hatékonyság nem más, mint az erőforrások felhasználásának gazdaságossága.

A hatékonyság vizsgálatánál mindig több változott kell megvizsgálni, hogy megállapíthassuk, hogy melyik a leghatékonyabb a vállalkozás számára. A hatékonyság vizsgálata történhet akár vállalkozáson belül is, de vizsgálhatjuk résztevékenységekre és ezek összességére is.

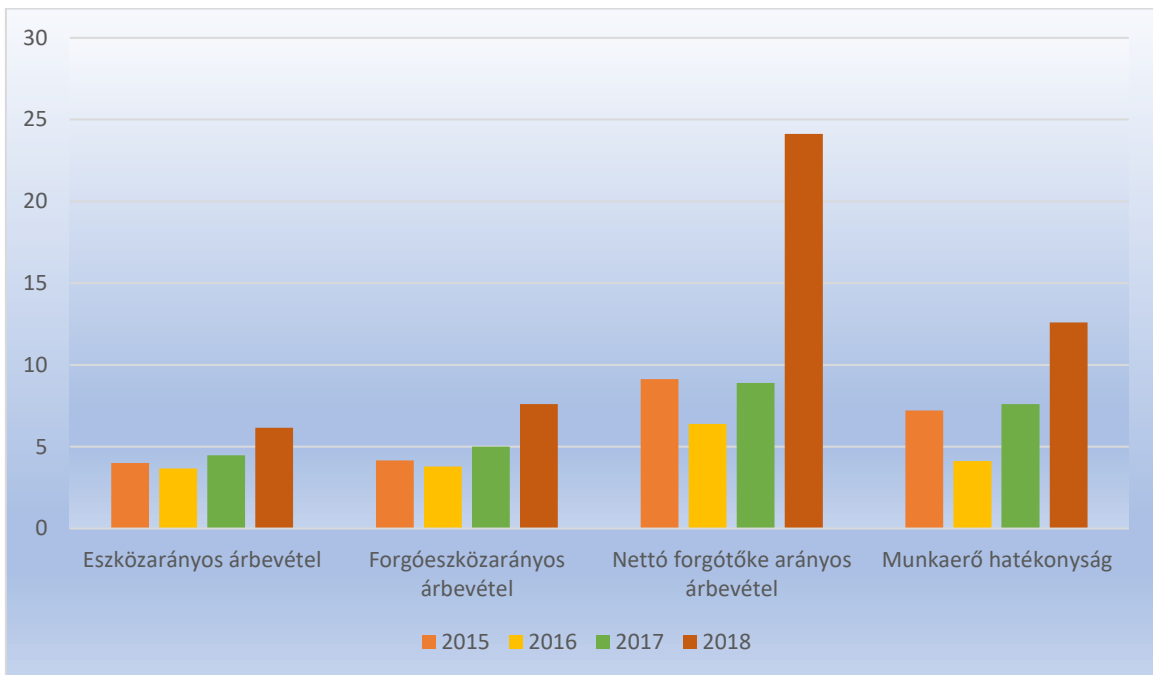
Az elemzésből kiderül, hogy a vállalkozás hatékonyan használja-e a rendelkezésre álló eszközöket vagy sem.

A hozam jelentheti az árbevételt, a különböző termelési érték kategóriákat, az értékesítés forgalmát vagy naturális módon meghatározott hozamot.

Az elemzés során az eszközarányos -, és forgóeszközarányos árbevételt, illetve a munkaerőhatékonyságot. A forgóeszközarányos árbevétel mellett a nettó forgótőke arányos árbevételt is megnézem.

¹⁰ Dr. BÍRÓ Tibor-Kresalek Péter-Dr. Pucsek József- Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2016. p. 120.

20. ábra: Hatékonyság elemzés

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolója alapján

A hatékonyság elemzést én az eszközarányos árbevétel elemzésével kezdtem. A mutató az egységnyi eszközérték árbevétel teremtő képességét mutatja, illetve, hogy az eszköz hányszor térül meg a vizsgált időszak alatt. Jól látható, hogy a 2016-os év kivételével minden évben növekedés van, mivel az eredmény nem negatív előjelű. A 2016-os csökkenés valószínűleg annak tudható, hogy az eszköz érték növekedése nagyobb arányú volt, mint az értékesítés nettó árbevétel növekedési aránya.

A forgóeszközarányos árbevétel növekedési üteme nagyban hasonlít az eszközarányos árbevétel megoszlásához. A mutató megmutatja, hogy a forgóeszköz hányszor térül meg a vizsgált időszakban. Megállapítható, hogy minél magasabb a mutató értéke, annál hatékonyabban értékelhető a forgóeszköz állomány. 2016-tól folyamatos növekedés állapítható meg, egyre nagyobb ütemű a növekedés évről-évre.

A nettó forgótőke arányos árbevétel elemzésénél azt vizsgáljuk, hogy a nettó forgótőke hányszor térül meg a vizsgált időszak alatt. A számításnál segítségünkre van a nettó forgótőke, ami nem más, mint a forgó tőke és a rövidlejáratú kötelezettségeknek a különbözete. Az előző mutatószámok vizsgálatánál, és ennél a mutatónál is megfigyelhető, hogy a 2018-as év kiemelkedik a többi évhez képest. A 2016-os év a rövid lejáratú kötelezettségek csökkentek, ami a vállalkozás számára jó, de viszont a mutató szempontjából

kedvezőtlenül hatott. A 2017-es évben már növekedésnek indult újra, viszont nem olyan nagy volt a növekedés, mint a 2018-as évben.

A munkaerő hatékonyságnál is mindvégig pozitív eredményünk van, a munkások jól végzik a dolgukat, növelik az árbevételt, a vállalkozás számára kedvező hatást eredményez ez a mutató is. A 2016-os évben volt egy kisebb fajta visszaesés, ami valószínűleg annak tudható be, hogy a munkavállalók száma a duplájára emelkedett, ezáltal nagyobb mértékben növekedett a személyi jellegű ráfordítások, míg az árbevétel szintén emelkedett, de viszont nem olyan arányú volt a növekedés, mint a ráfordításnál.

4.2.1. Komplex hatékonyság

A komplex hatékonysági mutató a vállalkozás fejlődésének a mérésére és más vállalkozásokhoz történő viszonyításra. A mutató vizsgálatánál a nettó lekötött eszközérték és a bérköltséget viszonyítjuk a nettó termelési értékhez.

A nettó termelési érték a nemzeti jövedelemhez való hozzájárulást méri.

A vállalkozás építőipari tevékenységet folytat, ezért az értékesítés nettó árbevétele megegyezik a bruttó termelési értékkel. A hozamelvárásra szorzószámokat használunk, amelyeket a vállalkozás határoz meg. Az elvárás az eszközök esetében 0,15-0,25 között mozog, míg a bérköltség esetében ez 1,8-2 között. Az eredmény mértéke akkor fogadható el, ha az 1 vagy az feletti összeg.¹¹

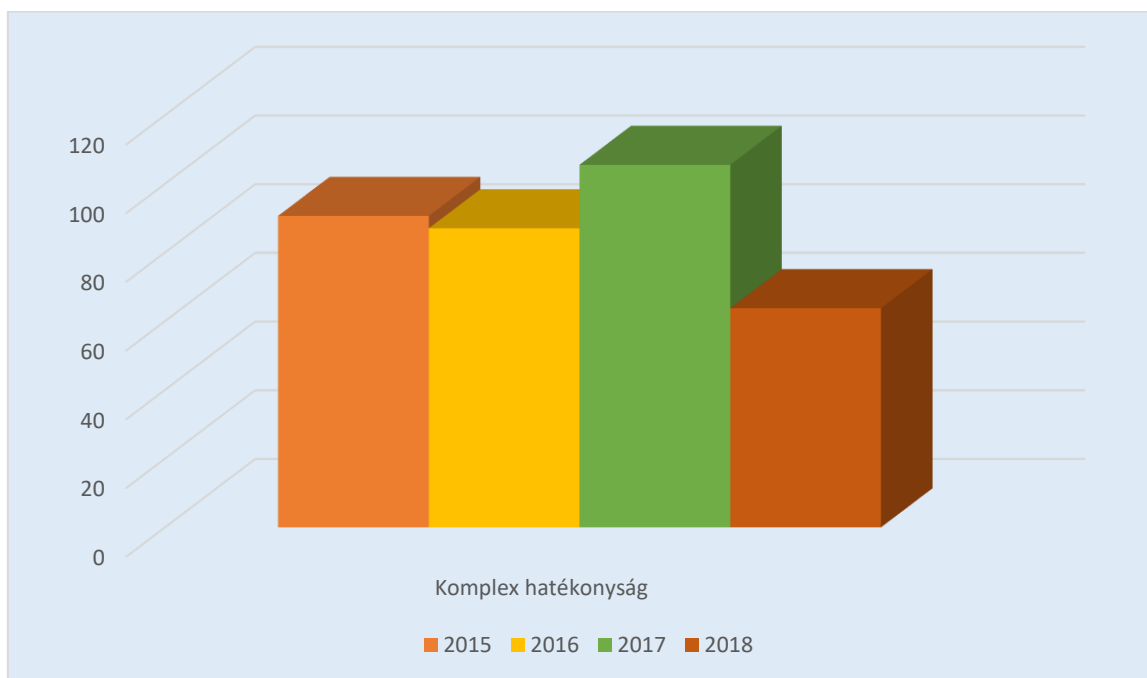
¹¹ DR. BÍRÓ Tibor-Kresalek Péter-Dr. Pucsek József- Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Budapest: Perfekt, 2016. p. 126.

21. ábra: Nettó termelési érték (e Ft)

	2015	2016	2017	2018
Értékestés nettó árbevétele	41982	47766	152771	356329
- ELÁBÉ	-	-	-	-
- Eladott (közvetített) szolgáltatások	-	-	-	-
+ Saját előállítású eszközök aktivált értéke	-	-	-	-
+/- Saját termelésű készletes állományváltozása	-	-	-	-
= Bruttó termelési érték	41982	47766	152771	356329
- Anyagköltség	23720	22881	83559	227064
- Igénybevett anyagjellegű szolgáltatások	10165	9805	35812	129265
= Anyagmentes termelési érték	8097	15080	33400	31952
- Értékcsökkenési leírás	249	610	1028	2729
= Nettó termelési érték	7848	14470	32372	29223

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolóí alapján

22. ábra: Komplex hatékonyság

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolóí alapján

A komplex hatékonyság vizsgálatánál megfigyelhető, hogy egyedül 2017-ben volt elfogadható a mértéke, hiszen 1 feletti volt. 2015-ben és 2016-ban sem nagyban maradt el a százszázaléktól. 2018-ban azonban a komplex hatékonyság nagyban visszaesett. Ez a visszaesés a tárgyi eszköz mértékének, illetve a bérköltség növekedése nagyban befolyásolta. A 2017-es évben minden téren nagy változások következtek be, az árbevétel a 3-szorosára növekedett, az eszközöknél is nagy volt az emelkedés, illetve a bérköltség szinte a 2-szeresére nőtt.

4.3. Az eredmény elemzése

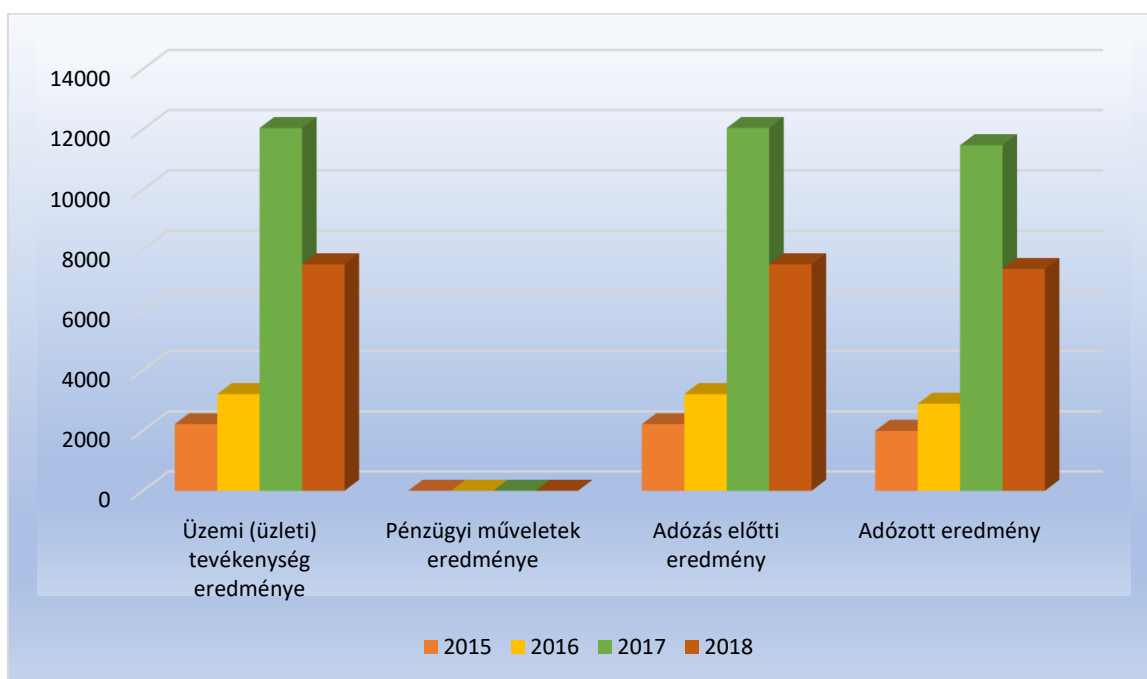
A vállalkozás sikerességének, működésének, illetve folytatásához elengedhetetlen, hogy jövedelmező tevékenységet folytasson, ezáltal akár osztalékot is fizethet a tulajdonosok között, emellett még fontos az is, hogy így a továbbiakban is fenntudja tartani magát, újabb beruházásokat tud kezdeményezni.

Az eredmény elemzésével szintén az eredménykimutatás foglalkozik, amiből láthatjuk, hogy az értékesítés nettó árbevétele és az egyéb bevétel sorok fedezik-e a költségek és a ráfordításokat, amennyiben ez teljesül, így a vállalkozás adózás előtti eredménye nyereséggel zárja a gazdasági évet. A társaságnak minden évben eleget kell tennie a társasági adó fizetési kötelezettségének, ezután megkapjuk az adózott eredményt, ami lehet pozitív és

negatív előjelű is. A pozitív eredmény vagyont gyarapodást eredményez, míg a negatív eredményből csökkenés.

A beszámolási kötelezettségnél már említettem, hogy a vállalkozás eredménykimutatását összköltség eljárással készíti. Négy darab eredménykategóriát különböztetünk meg az eredménykimutatásban, üzemi (üzleti) tevékenység eredménye, pénzügyi műveletek eredménye, adózás előtti eredmény, és végül, de nem utolsó sorban az adózott eredmény.

24. ábra: Eredmény elemzés (e Ft)

Forrás: saját szerkesztés a Galambos-Bau Építőipari Kft. beszámolói alapján

Az elemzést az üzemi (üzleti) tevékenység eredményével kezdjük. Ez az eredmény sor nem más, mint az alaptevékenység eredménye, a bevételek és a kiadásoknak a különözete. Az eredményt megkaphatjuk összköltség eljárással és forgalmi költség eljárás módszerével is. 2015-2017 között folyamatos javulás figyelhető meg a tevékenység eredményében, ami azzal magyarázható, hogy a bevételek és a ráfordítások között pozitív különözetünk van. A növekedés hasonló ütemű mindkét oldalnál. A 2016-os évben a személyi jellegű ráfordítások szinte a duplájára növekedhet, ami az alkalmazottak számának megduplázódásának volt köszönhető. 2017-ben ismét nagyobb változások következtek be, mind a bevételek, mind a kiadások szinte a háromszorosára emelkedtek, ezáltal az eredmény szinte a négyszeresére emelkedett. Az utolsó vizsgált évünkben van aktivált saját teljesítmény értékünk is, illetve az anyagjellegű ráfordításunk is nagyobb mértékben emelkedett, mint az árbevétel, ezért egy kis visszaesés látható az elmúlt évhez képest.

Összeségében elmondható, hogy az utolsó év visszaeséséhez képest is majdnem 3,5-szeresére növekedett az eredmény.

A pénzügyi műveletek eredménye nem más, mint a pénzügyi műveletek bevételeinek és ráfordításainak az összege. A gazdasági társaság a vizsgált időszak alatt nem rendelkezik sem befektetési pénzügyi eszközökkel, sem értékpapírokkal. 2017-es év során volt egyedül pénzügyi műveleteknek eredménye, ami egyezer forint összegű.

Az adózás előtti eredmény az üzemi (üzleti) tevékenység eredményének és a pénzügyi műveletek eredményének az összege. Az eredmény megegyezik az üzemi tevékenység eredményével, kivétel a 2017-es év, mivel ott van pénzügyi műveletek bevétele, ezáltal növekszik az adózás előtti eredmény.

Az adózott eredmény nem más, mint a vállalat nyereségének, vagy veszteségének az összessége. Az adófizetési kötelezettség minden gazdasági társaságot érint, kötelezettségük van az állam felé. Jogszabályi előírás szabályozza a mértékét. Az adózott eredmény felhasználásáról a tulajdonosok döntenek az üzleti év zárását követően. Az adózott eredményt az eredmény tartalékba vezetjük át, majd ezt követően tudja a vállalkozás osztalékként kifizetni, amely eredménycsökkentő tétel lesz. A beszámoló elfogadásával egyidejűleg dönthet erről az Építőipari Kft., hogy mi legyen az adózott eredménnyel, lesz e belőle osztalék kifizetés. Az eredmény minden évben pozitív eredménnyel záródik, összességében 2015-2018 között majdnem négyszeresére emelkedett az eredmény.

Az eredmények alakulását megnézve megállapíthatjuk, hogy hasonló eredményt kapunk minden évben. A legnagyobb emelkedés 2016-ról 2017-re figyelhető meg, ahol majdnem négyszeres növekedés figyelhető meg.

A nagyvonalú fedezet elemzésre azért lenne szükség, kiemelten termelőtevékenységet végző vállalkozásoknál, mert, hogy a részletes tervekészítés előtt az eredménybefolyásoló tényezők eredményre gyakorolt hatását megvizsgáljuk. Az üzemi tevékenység eredményét befolyásoló tényezőkre kell a számításokat elvégezni.

A nagyvonalú fedezet elemzést sajnos nem tudtam elvégezni, mivel a vállalkozás értékesítés közvetlen költséggel nem rendelkezik.

Összefoglalás

Szakedolgozatom a Galambos-Bau Építőipari Kft. vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetének alakulását választottam. A vizsgált időszak négy évre visszamenőleg történt, a mérleg és az eredménykimutatás segítségével. Mutatószámokat felhasználva alkalmaztam a vállalkozás vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetét. Szakirodalomként Dr. Bíró Tibor, Kresalek Péter, Dr. Pucsek József és Dr. Sztanó Imre által írt A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése című könyvet használtam fel nagyrésztben, míg a mutatók számításához négy évre visszamenőleg a mérleget, az eredmény kimutatást, illetve a kiegészítő mellékleten alkalmaztam.

A dolgozatom vizsgálatának célja az volt, hogy megnézzem, hogy az építőipar milyen fejlődésen esett át az elmúlt négy évben. A bevezetésben megfogalmaztam magamnak néhány kérdést, amelyre az elemzés során kerestem a válaszokat.

Az első fejezetem a vállalkozással kapcsolatos főbb információkat tartalmazta, a vállalkozás bemutatása, tevékenységi köre, illetve a beszámolási kötelezettsége. Ezt követően folytattam a cég számviteli politikájának ismeretével. A számviteli politikájának alapja a 2000 évi C. törvény.

A mérleg elemzésénél több mutatószámot vizsgáltam az eszköz oldalra, illetve a forrás oldalra is. A befektetett eszközök vizsgálatánál a növekedésből is látható, hogy az építő ipar továbbra is szárnyal, szükségesek az új eszközök a tevékenység sikeres folytatásához. A forgó eszközök csökkenést mutatnak, ennek az oka a készletnyilvántartással magyarázható, mivel generál kivitelezéssel is foglalkoznak. A forrás oldal elemzésénél látható, hogy a vállalkozás stabil lábakon áll még annak ellenére is, hogy az utóbbi két évben visszaesés következett be. A cég képes még így is fejleszteni, bővíteni magát.

A vagyoni helyzet elemzésénél megfigyelhető, hogy a vállalkozás képes a befektetett eszközeit tartós forrásokból finanszírozni, nem fenyegeti őket az eladósodottság aránya. A saját tőke – jegyzett tőke arányánál észrevehető, hogy a saját tőke minden évben növekedett, ezáltal a vagyon évről-évre megsokszorozódott. A pénzügyi helyzet elemzése során a vállalat likviditását vizsgálva bebizonyosodott, hogy a vállalkozásnál az eladósodás veszélye nem áll fent.

Az eredménykimutatás elemzésénél az üzemi tevékenység eredményét viszonyítottam az egyes eredmény sorokhoz. Az árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatónál látható volt,

hogyan a vállalkozás tevékenységei nagyobb arányban térültek meg az utolsó években. A tőkearányos jövedelmezőségi mutatók vizsgálatánál megfigyeltem, hogy a gazdasági társaság sikeres, osztalék kifizetés lehetséges lenne a vállalkozásnál. Az élőmunka arányossági mutató megmutatta, hogy a bérköltségek folyamatosan növekednek a létszám növekedéssel egyetemben. Megállapíthatjuk, hogy a munkások bőven kitermelik a bérüket, nagyban hozzájárulnak a vállalkozás sikerességéhez. Az eszközarányos jövedelmezőségi mutatók elemzése során a vállalkozás eszközei megtérülnek, ismét bebizonyítható a tevékenység sikeressége. A hatékonyság elemzésénél a vállalkozás teljesítményét vizsgáltam, mind az eszközök, mind pedig a forgóeszközök is pozitív irányba haladnak. A komplex hatékonyságnál egyedül a 2017-es évben volt elfogadható az érték, a felhasznált erőforrások megfeleltek a velük szemben támasztott elvárásnak.

Az eredmény elemzésénél vizsgáltam a vállalkozás jövedelmező tevékenységet folytat, a jövőben is fenn tudja tartani magát. A cég az adózott eredményt nem használja fel, hanem minden évben az eredménytartalékba kerül átvezetésre.

A szakdolgozatom bevezetésében néhány kérdésre kerestem a választ, amire a válaszokat meg is kaptam. Táblázatban szemléltetem az észrevételeimet.

Hipotézis	Értékelés	Javaslat
Kontrolling terület alkalmazása	A vállalkozás nem rendelkezik vele	Bevezetése eredményesebbé tenné a vállalkozást, múltban elkövetett hibák nem ismétlődnének meg
Komplex mutatók vizsgálata	A gazdasági társaság nem alkalmazza	A mutatók alkalmazásával hatékonyabb lenne a működés
Mutatók folyamatos használata	Néhány mutatószám alkalmazásba került	A céltudatosabb gazdálkodás érdekében szükséges lenne a többi mutatószám vizsgálata is
Bízom benne, hogy a gazdasági társaság él ezeknek a mutatószámoknak a vizsgálatával, hiszen ezek használatával a vállalkozás nagyobb sikereket tudna elérni, tovább tudná fejleszteni magát.		

Irodalomjegyzék

Dr. Bíró Tibor-Kresalek Péter-Dr. Pucsek József-Dr. Sztanó Imre: *A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése.* Budapest: Perfekt, 2016. ISBN: 978-963-394-851-4

Dr. Bíró Tibor- Dr. Pucsek József-Dr. Sztanó Imre: *Amit a mérleg mutat.* Budapest: Saldo Zrt., 2010. ISBN: 978-963-638-337-4

A Galambos-Bau Építőipari Kft. Számviteli szabályzat

Dr. Siklósi Ágnes-Veress Attila: *Pénzügyi számvitel II.* Budapest: Perfekt, 2011. ISBN: 978-963-394-661-9

2000. évi C törvény

<https://bavfaktor.hu/2018/12/14/a-likviditasi-mutato-elfogadhato-erteke/>

<http://www.magyarmagnas.ro/tozsde/oktatas/az-eredmenykimutatas-elemzese.html>

Ábrajegyzék

1. ábra: Egyszerűsített éves beszámoló mutatóértékei (e Ft):
2. ábra: Eszköz szerkezetének megoszlása %-ban
3. ábra: Eszköz szerkezetének vizsgálata 2015-2018 között
4. ábra: Forrás szerkezet megoszlása %-ban
5. ábra: Befektetett eszközök fedezete
6. ábra: Nettó forgótőke alakulása (e Ft)
7. ábra: Tőkeellátottság elemzése
8. ábra: Tőkearányos adózott eredmény elemzése
9. ábra: Eredménytartalék részaránya
10. ábra: Saját tőke-jegyzett tőke aránya
11. ábra: Kötelezettségek aránya
12. ábra: Adósságállomány vizsgálata 2017-es évre
13. ábra: Likviditás elemzése
14. ábra: Jövedelmezőség alakulása
15. ábra: Árbevétel-arányos jövedelmezőség
16. ábra: Tőke-arányos jövedelmezőségi mutatók megoszlása
17. ábra: Élőmunka-arányos jövedelmezőség
18. ábra: Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók megoszlása I.
19. ábra: Eszközarányos jövedelmezőségi mutatók megoszlása II.
20. ábra: Hatékonyság elemzés
21. ábra: Nettó termelési érték (e Ft)
22. ábra: Komplex hatékonyság
23. ábra: Eredmény elemzés (e Ft)
24. ábra: Fedezet elemzés (e Ft)

Mellékletek

Mérleg „A” változat

	Tételsor elnevezése	2015	2016	2017	2018
		e Ft	e Ft	e Ft	e Ft
A.	Befektetett eszközök	385	404	3650	10944
I.	Immateriális javak	0	0	0	0
II.	Tárgyi eszközök	385	404	3650	3650
III.	Befektetett pénzügyi eszközök	0	0	0	0
B.	Forgó eszközök	10088	12607	30504	46883
I.	Készletek	285	68	2450	5500
II.	Követelések	6950	2489	27494	34967
III.	Értékpapírok	0	0	0	0
IV.	Pénzeszközök	1742	10050	560	6416
C.	Aktív időbeli elhatárolások	0	0	0	0
	Eszközök összesen	10473	13011	34154	57827
D.	Saját tőke	4981	7869	18343	25708
I.	Jegyzett tőke	3000	3000	3000	3000
II.	Jegyzett, de még be nem fizetett tőke	0	0	0	0
III.	Tőketartalék	0	0	0	0
IV.	Eredménytartalék	-8	1981	-1765	15343
V.	Lekötött tartalék	0	0	5634	0
VI.	Értékelési tartalék	0	0	0	0
VII.	Adózott eredmény	1989	2888	11474	7365
E.	Céltartalék	0	0	0	0
F.	Kötelezettségek	5492	5142	15811	32119
I.	Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0
II.	Hosszúlejáratú kötelezettségek	0	0	2400	0
III.	Rövidlejáratú kötelezettségek	5492	5142	13411	32119
G.	Passzív időbeli elhatárolások	0	0	0	0
	Források összesen	10473	13011	34154	57827

Eredménykimutatás összköltség eljárással

	Tételsor elnevezése	2015	2016	2017	2018
		e Ft	e Ft	e Ft	e Ft
I.	Értékesítés nettó árbevétele	41982	47766	152771	356329
II.	Aktivált saját teljesítményének értéke	0	0	0	5500
III.	Egyéb bevételek	316	337	414	2008
IV.	Anyagjellegű ráfordítás	33885	32686	119371	314377
V.	Személyi jellegű ráfordítások	5824	11374	20070	28289
VI.	Értékcsökkenési leírás	249	610	1028	2729
VII.	Egyéb ráfordítások	130	224	671	921
A.	Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	2210	3209	12045	7521
VIII.	Pénzügyi műveletek bevételei	0	0	1	0
IX.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	0	0	0
B.	Pénzügyi műveletek eredményei	0	0	1	0
C.	Adózás előtti eredmény	2210	3209	12046	7521
X.	Adófizetési kötelezettség	221	321	572	156
D.	Adózott eredmény	1989	2888	11474	7365

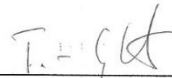
SZERZŐI NYILATKOZAT

Alulírott, Tarafás-Rujcs Rita büntetőjogi felelősségem tudatában nyilatkozom, hogy a szakdolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját, önálló munkám eredményei.

A szakdolgozatban felhasznált adatokat a szerzői jogvédelem figyelembevételével alkalmaztam.

Ezen szakdolgozat semmilyen része nem került felhasználásra korábban oktatási intézmény más képzésén diplomaszerezés során.

Zalaegerszeg, 2019.12.11.

hallgató aláírása

ÖSSZEFOGLALÁS

(benyújtandó két példányban)

A Galambos-Bau Építőipari Kft. vagyoni-, pénzügyi- és jövedelmi helyzetének elemzése a beszámolók alapján

Tarafás-Rujksz Rita

Levelező / Pénzügy számvitel szak / Számvitel szakirány

Szakdolgozatom a Galambos-Bau Építőipari Kft. vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetének alakulását választottam. A vizsgált időszak négy évre visszamenőleg történt, a mérleg és az eredménykimutatás segítségével. Mutatószámokat felhasználva alkalmaztam a vállalkozás vagyoni-, pénzügyi és jövedelmi helyzetét. Szakirodalomként Dr. Bíró Tibor, Kresalek Péter, Dr. Pucsek József és Dr. Sztanó Imre által írt A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése című könyvet használtam fel nagyrésztben, míg a mutatók számításához négy évre visszamenőleg a mérleget, az eredmény kimutatást, illetve a kiegészítő mellékleten alkalmaztam.

A dolgozatomban vizsgálatának célja az volt, hogy megnézzem, hogy az építőipar milyen fejlődésen esett át az elmúlt négy évben. A bevezetésben megfogalmaztam magamnak néhány kérdést, amelyre az elemzés során kerestem a válaszokat.

Az első fejezetem a vállalkozással kapcsolatos főbb információkat tartalmazta, a vállalkozás bemutatása, tevékenységi köre, illetve a beszámolási kötelezettsége. Ezt követően folytattam a cég számviteli politikájának ismeretével. A számviteli politikájának alapja a 2000 évi C. törvény.

A mérleg elemzésénél több mutatószámot vizsgáltam az eszköz oldalra, illetve a forrás oldalra is. A befektetett eszközök vizsgálatánál a növekedésből is látható, hogy az építő ipar továbbra is szárnyal, szükségesek az új eszközök a tevékenység sikeres folytatásához. A forgó eszközök csökkenést mutatnak, ennek az oka a készletnyilvántartással magyarázható, mivel generál kivitelezéssel is foglalkoznak és amíg minden elvált munkálattal nem végeztek, addig nem térül meg az anyagfelhasználás. A forrás oldal elemzésénél látható, hogy a vállalkozás stabil lábakon áll még annak ellenére is, hogy az utóbbi két évben visszaesés következett be. A cég képes még így is fejleszteni, bővíteni magát.

A vagyoni helyzet elemzésénél megfigyelhető, hogy a vállalkozás képes a befektetett eszközeit tartós forrásokból finanszírozni, nem fenyegeti őket az eladósodottság aránya. A saját tőke – jegyzett tőke arányánál észrevehető, hogy a saját tőke minden évben növekedett, ezáltal a vagyoni állományról-állományra megsokszorozódott. A pénzügyi helyzet elemzése során a vállalat likviditását vizsgáljuk, melynél csak a 2017-es évet tudtam figyelembe venni, ahol szerepelt egy hosszú lejáratú kötelezettség. Azt a megállapítást tudtam tenni, hogy a vállalkozás egyáltalán nem áll fent az eladósodottság veszélye, mindig a megfelelő értékhatáron belül van.

Az eredménykimutatás elemzésénél az üzemi tevékenység eredményét viszonyítottam az egyes eredmény sorokhoz. Az árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutatónál az értékesített árbevétel évről-évre növekszik, ellentétben az üzemi tevékenység eredménye az utolsó vizsgált időszakban csökkenést mutatott. A vállalkozás tevékenységei nagyobb arányban térültek meg az utolsó években. A tőke-arányos jövedelmezőségi mutatók vizsgálatánál látható, hogy a vállalkozás sikeres, osztalék kifizetés lehetséges lenne a vállalkozásnál. Az élőmunka arányossági mutatónál megfigyelhető, hogy a bérköltségek folyamatosan növekednek a létszám növekedéssel egyetemben. Megállapíthatjuk, hogy a munkások bőven kitermelik a bérüket, nagyban hozzájárulnak a vállalkozás sikerességéhez. Az eszközarányos jövedelmezőségi mutatók elemzése során a vállalkozás eszközei megtérülnek, ennél a mutatónál is látszik, hogy a vállalkozás sikeres. A hatékonyság elemzésénél a vállalkozás teljesítményét vizsgáltam, azt a következtetést tudtam levonni, hogy mind az eszközök, mind pedig a forgóeszközök is pozitív irányba haladnak. A komplex

hatékonyságnál egyedül a 2017-es évben volt elfogadható az érték, a felhasznált erőforrások megfeleltek a velük szemben támasztott elvárásnak.

Az eredmény elemzésénél vizsgáltam a vállalkozás jövedelmező tevékenységet folytat, a jövőben is fenn tudja tartani magát. A cég az adózott eredményt nem használja fel, hanem minden évben az eredménytartalékba kerül átvezetésre.

A szakdolgozatom bevezetésében néhány kérdésre kerestem a választ, amire a válaszokat meg is kaptam. Azt a megállapítást tudtam levonni, hogy a gazdasági társaság kontrolling tevékenységgel nem foglalkozik, pedig egy ekkora vállalkozásnál célszerű lenne az eredményesebb tevékenység folytatása miatt.

A kontrolling bevezetése a gazdasági társaságnál kedvező lenne, hiszen a múltban elkövetett hibák a jövőben nem ismétlődnének meg, illetve a váratlan költségekre is tudnának fedezetet képezni.

A második kérdés, amire a választ kerestem az a komplex mutatók vizsgálata volt, amivel szintén nem találkoztam a vizsgálat során. Fontos lenne, hogy a vállalkozás alkalmazza a komplex mutatókat, mert így nem csak értékben tudná fejleszteni magát, hanem látná, hogy milyen lépéseket kellene tennie afelé, hogy még hatékonyabb legyen, az egyik legnagyobb építőipari gazdasági társaság legyen az országban

Az utolsó kérdés a mutatók folyamatos használata volt, szintén nem áll fenn teljes mutatók elemzése. A 2018-as időszakban a vállalkozás elkezdett néhány mutatószámot elemezni, ilyen például az árbevétel-arányos jövedelmezőségi mutató, az eladósodottsági mutató és végezetül a likviditás I. mutató. Bízom benne, hogy a gazdasági társaság a jövőben folytatni fogja a mutatószámok teljesebb körű elemzését, így a tevékenység céltudatosabban tudna a jövőben működni.